

اطلاعات

پیاویرالکشمی

تجربه‌ای که نباید تکرار شود

فتح‌الله املی

در خبرها داشتیم که خرید تضمینی گندم از کشاورزان هنوز به مرز ۸ میلیون تن نرسیده است در حالی که سال گذشته در همین روزها میزان خرید تضمینی از مرز ده میلیون تن هم گذشته بود. برخی خبرها هم حکایت از فروش بیش از ۵/۲ میلیون تن گندم تولیدی توسط کشاورزان به بخش خصوصی برای صادرات به کشورهای همسایه دارند. دولت هم همت خویش را با کامل گرفته تا از قاچاق و صادرات این محصول جلوگیری کند اما کاملاً بیاداست کسه اقتصاد و تجارت قوایین خاص خود را دارد و با زور و چماق نمی‌توان آثار و عوارض بی‌تدبیری را از بین برد و برمنطق اقتصاد مهار زد.

از همان اسفندماه گذشته بود که کارشناسان این حوزه و فعالان بخش کشاورزی از قیمت گذاری غیرمنطقی خرید تضمینی گندم گلایه کردند و هشدار دادند که با این وضعیت، خرید تضمینی و خود کفایی این محصول استراتژیک به خطر می‌افتد اما دولت برای کاهش هزینه‌های خود در بودجه ترجیح داد که به جای حداقل دو هزار تومان، نرخ را ۱۶۰۰ تومان اعلام کند که سرنویشت این نوع قیمت گذاری از پیش مشخص بود. البته دولتی‌ها هم استدلال‌های خوشان را داشتند از جمله کمک‌هایی که به صورت یارانه‌ای به بخش کشاورزی صورت می‌گیرد اما کاملاً مشخص بود که این کمک‌ها و نحوه توزیع آنها به گونه‌ای نیستند که مشکلات دست‌اندرکاران فعال در این بخش را حل کنند و لذا نتیجه همان شد که شد.

اما مشکل کجاست؟ به اعتقاد نگارنده مشکل اصلی بی‌پناه بودن بخش کشاورزی در کشور است. البته زور دارد. در دولت مجلس و در هر جمع و انجمنی هم درباره حمایت از کشاورز و کشاورزی بسیار داد سخن داده می‌شود اما در عمل این بخش به قدرت، بازگانی و واردات است که هم از رانت استفاده می‌کند، هم فقرات لابی‌بازی دارد و هم البته به دلیل سرمایه‌ها و نفوذ و قدرت خود حامیان سیاسی و حتی رسانه‌ای در دادن نشانی‌های غلط به مہارت و درجه استاد رسیده‌است تا جایی که عده‌ای حتی معتمدان بهتر است در کشور کشاورزی و نیز مهتر آن‌ها تولید گندم را تعطیل کنیم و به واردات روی آوریم به دلیل آن که کشاورزی در کشور کم‌اب در دارای مزیت نسبی نیست و نود درصد مصرف آب در یک کیبای آب توسط آن مصرف می‌شود در حالی که با ۳ میلیارد دلار می‌شود کل نیاز کشور به گندم را تأمین کرد بی‌آنکه اندکی تولید کنند که اگر چنین است پس زائنی‌ها کل قاع کللا ندارند به وجود هفت و نیم برابر قبول هزینه اضافه از تولید محصول داخلی حمایت می‌کنند و بی‌آنکه اندیشه کنند بخش قابل توجهی از اشتغال کشور بویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته این بخش صورت می‌گیرد و نیز توجه دارند که مصرف آب در بخش کشاورزی و نیز ضایعات سیی درصدی محصولات کشاورزی بیش از آن که گناه کشاورز باشد به عدم سرمایه‌گذاری کافی در این بخش برای کماتیزه‌کردن کشت و قطع بد واسطه‌ها و دلآلها در مسیر تولید و توزیع و نیز اختصاص ارز یارانه‌ای به واردات کالاهای اساسی که تقریباً همگی به نوعی به این بخش هر مرتضد بر می‌گردد و نیز توجه ندارند یا خود را به تعاقب این بخش از محل صادرات خوراک کام گرفته تا واردات شکر و دانه‌های روغنی و گوشت با ارز ۴۲۰۰ تومانی و واردات سایر نهاده‌های دامی و کشاورزی و غیره و خیره چه گردش مالی عجیب و غریبی ایجاد شده است و اوضاع از چه قرار است و یکی از مهم‌ترین دلایل آن و تخصیص ارز یارانه‌ای به انرژی و کالاهای اساسی به بهانه حمایت از طبقات ضعیف است که اتفاق در تمامی نظام پرداخت یارانه‌ا از سوخت گرفته تا نان و آب و برقی و گاز و ... طبقات محروم حتی به قدر یک پنجم طبقات برخوردار، بهره‌مند نیستند.

بخودره، پیاز و سبزیمنی کشاورز روی دستش می‌ماند و کلی آب کیبای صرف کشت آن می‌شود اما می‌شود آب یک بخشنامه جلوی صادراتش گرفته می‌شود و به محض کوچک‌ترین تکانی که قیمت محصولات باغی و کشاورزی می‌خورد تا اندکی اقتصادشان را تقویت کند همه با پرچم حمایت از طبقات محروم، هر بلایی بر سرشان نازل می‌کنند تا مبادا اوضاعشان رونقی بگیرد و کشاورز هم به نان آب و برقی برسد.

هیچکس نمی‌گوید که ما باید تمامی محصولات کشاورزی را خودمان تولید کنیم. فقط آب و خاک کشور بسیار حیاتی است. کشت محصولات باغی بر حتما باید محدود شود و نیز مصرف آب در این بخش حتما باید به طور منطقی برسد اما هرگز نباید اجازه داد که بخش کشاورزی همچنان فقر و بی‌تولی گردن کلفت و تسوی خورده بماند و از مزیت نسبی بیفتد. امید است تجربه قیمت‌گذاری ناعادلانه گندم و نتیجه‌ای که به بار آورد، در بودجه‌بندی سای بعد تکرار نشود.

سرویس سیاسی – اجتماعی: سخنگوی

دولت آمیت تأکید کرد که برجام قطعاً توسط شورای اعضای آمیت ملسی و اعضای اتحادیه معطم رهبری اجرا شد.

به گزارش خبرنگار، کام علی ربیعی درروز در نشست هفتگی با خبرنگاران در پاسخ سؤال خبرنگار کام که اعضای برجام تصمیم‌نظام بوده، یا خیر گفت:دواین تصمیم را اتخاذ کرد این نهادداشت: برجام قطعاً توسط شورای عالی امنیت ملی تدبیل شده است و تصمیمات شورای عالی هم مطابق قانون اساسی تدبیل شد که بدون تأیید و امضای مقام معظم رهبری، امکان اجراشدند.اما این وی افزود:دست ممکن است به طور طبیعی مقام معظم رهبری در چنین موارد نگرانی‌هایی داشته باشند که بیان می‌کنند که ایشان معمولاً نگرانی‌ها و پین‌بینی‌های خودشان نداشته‌اند.اما این تصمیم که خود دولت آمیت کرده باشد آن هم در این امر مهم که به حیات سیاسی، امنیتی و اقتصادی کشور برمی‌گردد، بدون تصمیم شورای عالی آمیت ملی امضا پذیرد. از سوی دیگر، نگرانی‌هایی هم همواره وجود داشته است.

سخنگوی دولت گفت: اجازه بایدید در اینجا بیان نکته را به لحاظ دوستی دیرینه با دکتر روحانی بیان کنم که وی یکی از افرادی است که نسبت به مقام معظم رهبری تعهد اخلاقی و عملی دارند و طبق فرمایش‌ها و دستورات ایشان عمل می‌کنند و نسبت مسائلی از این دست را به دکتر روحانی نمی‌بدیم.
پارانه ۱۵هزار نفر قطع می‌شود
سخنگوی دولت درباره حذف پارانه دهک‌های بالا گفت: مجلس تصمیم گرفته بود سه دهک حذف شود یعنی حدود ۲۰ میلیون‌نفر با توجه به شرایط اقتصادی کشور و تحریم‌ها فقط تصمیم گیری در این‌باره امری دشوار است.

وی ادامه داد: اصل حذف پارانه افراد ثروتمند اداره دارد و قولی که وزیر کار داده در مهر ماه اقدامی‌شود اجرا خواهد شد و قطعاً

حجت الاسلام حسن روحانی رئیس‌جمهوری در نشست سه جانبه ایران، روسیه و ترکیه با حضور اردوغان و پوتین اظهار داشت: ضروری است جامعه بین‌المللی با اقدامات خودسرانه رژیم صهیونیستی در تجاوز به سوریه و سایر کشورهای منطقه که صلح و امنیت جهانی را به مخاطره انداخته مقابله کند. وی ادامه داد: حفظ یکپارچگی و تمامیت ارضی سوریه، احترام به حاکمیت ملی و استقلال، و عدم دخالت خارجی در امور داخلی این کشور که همواره مورد تأکید ما بوده است، باید به طور جدی رعایت و تمامی زمینه‌های لازم برای بازگشت ثبات، امنیت و آرامش به این کشور فراهم شود.

رئیس‌جمهوری گفت: مهم‌ترین دستور کار ما ازبیلی تلاش‌های سه کشور جمهوری اسلامی ایران،فدراسیون روسیه و جمهوری ترکیه برای خاتمه دادن به بحران سوریه از طریق مسأله‌ایمز،مبارزه باتورسم،کمک بهتشکیل کمیته قانون اساسی، بازگشت آوارگان، تبادل بازداشت‌شدگان و ربوده‌شدگان، بهبود کمک‌رسانی‌انسان‌دوستانه،بازسازی وهمچنین‌ارزایی تلاش‌های بین‌المللی در این زمینه است.

رئیس‌جمهوری بیان‌این که ایران چون گذشته معتقد است بحران سوریه فقط راه‌حل سیاسی دارد و نمی‌صرف از طریق تعامل و سازشند و مشارکت آحاد مردم سوریه به انجام می‌رسد گفت: دولت و مردم سوریه – با همه تنوعی که دارد – خود قانزند این راه را می‌پسندند و البته خطبر را بیپایانند. این از ابتدا بر تائارآمدی واصل نظامی برای پایان بخشیدن به این بحران تأکید کرده و این حقیقت هنوز برجاست.

وی ادامه داد:اکتوز پس از گذشت قریب ۹ سال از بحران سوریه و بر مبنای تجربیات حاصله از آن، همچنان بر این باوریم که دیدگاه تغییر نظام که برخی به دنبال آن بودند، ناکام و شکست خورده است. بحران سوریه و سایر بحران‌های مشابه در منطقه، باید با راهکارهای صلح‌آمیز و توسط مردم خود آن کشور حل و فصل شود. تلاش ما در طول سال‌های گذشته و به ویژه پس از متمرکز شدن فعالیت‌ها در چارچوب روند استاده همواره بر مبنای تسهیل روند گفتگو و تسوین دولت و معارضه برای پوستن به این مهم بوده‌است.

روحانی باتأکید براین که مبارزه با تورریسم به ویژه داغش و القاعه و گروه‌های وابسته اینه تاجو کامل‌آنها در سوریه ادامه باید گفت: البته در این مبارزه هیچ‌گاه از مسأله سلامت و امنیت غیرنظامیان به خطر افتد. در عین حال آمیت از تورریسم به‌خاطر اجازه دادن شود ناچونندونه به مردم به عنوان سپر انسانی استفاده کنندو افزود:سال‌گذشته در چنین روزهای، نمایندگان شرکای ما در روند استاده توافق‌الطب را در شهر سوچی امضاء کردند و ما نیز به امید بیرون زدن

رئیس سازمان انرژی اتمی اظهار داشت: توقف جزئی تهدیدات ایران در صورت اجرای موثر و کامل برجام توسط اعضای پایتیمده در این توافق قابل برگشت است. علی اکبر صالحی در نشست شصت و سومین کنفرانس انرژی اژانس بین‌المللی انرژی اتمی با تأکید بر نقش مهم انرژی هسته‌ای در چرخه‌های مختلف زندگی و تهدات تهدات ایران در این حوزه و همچنین انتقاد از اجرا نشدن تعهدات طرف‌های پیایمده در برجام، نسبت به یکجانبه‌گرایی و اقدامات مخرب آمریکا در ضربه به چندجانبه‌گرایی و دستاوردهای مهم دیپلماسی در چند دهه گذشته هشدار داد. وی بسا تأکید بر این‌سن که این نشست، فرصتی مناسب به فرد به منظور بررسی چالش‌های چندجانبه‌گرایی در آیین بهره‌رسانی حساس استاده نهاد داشت: ایران اهداف منطقی را برای گسترش برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای خود و استفاده از فناوری هسته‌ای در

سخنگوی دولت در واکنش به ستوالی مبنی بر علت صدور اطلاعیه‌ای از سوی روابط عمومی دولت درباره برنامه‌ای تولید شده در صدا و سیما اظهار داشت: متأسفانه مطالب نادرستی پیرامون جدات سران قوا در صدا و سیما منتشر شده بود و ما هم به همین دلیل پاسخ دادیم. ربیعی تأکید کرد: واقعا دلمان می‌خواهد هیچ نگاه و چشمی به سمت رسانه‌های یکجانبه نرود و آمیت ملی ما در هر اخبار و اطلاعاتی است که از سوی رسانه‌های داخلی منتشر می‌شود باید اعتماد به رسانه‌های داخلی افزایش یابد. این چیزی است که به آن معتقدیم. سخنگوی دولت با تأکید بر این که نباید مردم را ناامید کنیم و دولت را در چشم ملت بی‌اعتبار نشان دهیم، اظهار داشت: البته از مذاکره و دیپلماسی با کشورهای اروپایی باز است و به دنبال آن هستیم در این دیدار منافع جمهوری اسلامی و مردم کشورمان تأمین شود. وی افزود: در صورتی که رئیس‌جمهوری آمریکا بتواند اعتماد را به ما برگرداند، آن زمان می‌توانیم درباره مذاکره کردن یا نکردن با آنان صحبت کنیم، اما تا زمانی که آنان صرفاً بگویند ما بر مبنای مذاکره آماده هستیم، اما اقدام عملی در چارچوب تعهداتشان انجام ندهند، دردی را دوا نمی‌کنند.سخنگوی دولت در پاسخ به ستوالی درباره پیشینهاد فرانسه برای حذف خرید نفت ۱۵میلیارد دلاری تصریح کرد: قرار بر این بود که در آازی خرید نفت ایران، پول آن که کشور ما برسد و ما در آن زمینه تأکید کرده‌ایم که در قابل تعهد آنان، تعهد انجام می‌دهیم و در صورتی که اروپایی‌ها برخی از تعهدات خود را عملی کنند، ما هم صرفاً بخشی از تعهدات خود را عملیاتی می‌کنیم و اگر انجام تعهدات آنان افزایش یابد، ما هم تعهدات خود را افزایش می‌دهیم.

وی گفت: قطعاً در سفر رئیس‌جمهوری به نیویورک با سران کشورهای اروپایی درباره انجام تعهداتشان در برجام گفتگو و تبادل نظر خواهد شد. سخنگوی وزارت خارجه، درباره آخرین روند مذاکرات ایران با کشورهای اروپایی و موضوع خط اعتباری ۱۵ میلیارد دلاری گفت: بخشی از تعهدات اروپا در قالب برجام راه اندازی خطوط ارتباطی برای ایران، تسهیل شرایط مالی و بانکی و دیگر موارد بود که هر طرح راه اندازی خط اعتباری ۱۵ میلیارد دلاری از سوی فرانسه هم مقدره ای برای آن است. اما بخشی از برخی از تعهدات اروپا در دنیای امروز برای انجام تعهداتشان مجبورند با مایلند از کشوری اجازه بگیرند جای تعجب و تأسفد دارد. وی بیان‌این‌که اروپایی‌ها برای اجرای تعهدات خود نیاز به اجازه یک کشور دارند، گفت: ما منتظر تصمیم طرف‌های پایتیمده اروپایی در برجام به تعهدات خودنشان

اخبار داخلی

رئیس‌جمهوری در نشست سه جانبه ایران، روسیه و ترکیه مطرح کرد:

د راهکار ایران برای حل بحران سوریه

میهان منشاء خیر و برکت باشد. وی افزود:موکول کردن آغاز روند بازسازی و مشروط کردن آن ملاخظات سیاسی، مداخله جویانه‌ای که در دوران جنگ مسبب نشد،است، به طولانی‌تر شدن بحران و درآمان مدمن ضلعت و لطعات بیشتر به سوی سوریه می‌انجامد. رئیس‌جمهوری تأکید بر بازبینی و اصلاح قانون اساسی کنونی سوریه بر مبنای خواست مردم این کشور می‌تواند گامی مهم در پایان بحران جاری باشد. روحانی با اشاره به افزایش حملات رژیم صهیونیستی به سرزمین سوریه افزود: مقامات این رژیم مسئولیت این تجاوزات را بر عهده

روحانی و پوتین در جریان دیدار مشترک در جریان نشست سه جانبه ایران، روسیه و ترکیه

گرفته در این تجسولات را به عراق و لبنان نیز تسری داده‌اند. این حملات مصداق بارز اقدامات خصمانه تحریک‌آمیز و غیرانسانی است که می‌تواند باعث ایجاد تنش و درگیری گسترده در منطقه شود. بدیعی است دولت‌ها و ملت‌های منطقه براساس منشور ملل متحد حق دفاع از خویش در قبال این قبیل تجاوزات را دارند و در حالی که متأسفانه سازمان‌های بین‌المللی در قبال این تجاوزات واکنش مناسبی نشان نین دهند. وی بیان داشت: در پایان لازم می‌دانم بر نکات ذیل تأکید کنم که:

۱- استقلال، حاکمیت و تمامیت ارضی سوریه و عدم دخالت در امور داخلی آن کشور باید در هر شرایطی مورد احترام قرار گیرد. ۲- حل و فصل سیاسی بحران سوریه از طریق انجام گفتگوهای سیاسی – سوری و تشکیل کمیته قانون اساسی با حضور نمایندگان همه اقشار مردم سوریه و بدون هرگونه دخالت خارجی انجام پذیرد.

۳-طرح خارج از حاکمیت ملی از جمله ادلب، سقز فرات، و جولان هر چه سریع‌تر بایستی از وجود گروه‌های تورریستی و نیروهای افشاکاری باورنیاسی و اسرائیلی حذف شود و دولت سوریه بازگردند. ۴- جامعه بین‌المللی باید به مردم سوریه در بازگشت آوارگان به منازل خود و بازسازی و بازگشت تأکید کند. ۵- ضروری است جامعه بین‌المللی با

صالحی: تحریم‌های غیرقانونی آمریکا دستاوردهای دیپلماسی را به خطر انداخته است

حوزه تولید انرژی، بهداشت و کشاورزی در آمریکا پیشرفته‌ها و موفقیت‌های معقلانه‌ای را در این زمینه به دست آورده است. همچنین بر مبنای ظرفیت‌های گسترده خود به ویژه داشتن دانشمندانی و بسپار با استعداد، شایک است که در آینده شاهد تحولاتی بزرگ در شریک‌های هسته‌ای خود، جهان، ظرفیت خود ۲۰ درصد از تمامی دسترس‌سی‌ها را برای آژانس فراهم کرده است.

رئیس سازمان انرژی اتمی در ادامه با تأکید بر این که اولویت‌های ما بوده و همه تدابیر ایمنی تأسیسات اتمی ما، جمله نیروگاه اتمی بوشهر به طور دقیق تحت نظارت محکم نهاد نظام ایمنی هسته‌ای ایران بوده است. معاون رئیس‌جمهوری – گفت: یک اتفاق نظیر وسیع بین دولت‌های عضو وجود دارد و آن این که برجام یک نقطه عطف حققی در تاریخ چندجانبه گرایی و به عنوان یک دستاورد بین‌المللی مهم است.وی همچنین افزود: ایران برخی محدودیت‌های

شده و همه بانوام می‌توانند در ورزشگاه حضور یابند و رئیس‌ی مطرح نشد، گفت: درگیری درباره حادثه‌ای که برای سحر خدایاری رخ داد، گفت: این حادثه بسیار تلخ بود، اما متأسفانه فضای رسانه‌ای ایجاد شده در مورد این ماجرا بسیار تسلیل گراییه بود و درحالی‌که باید به صورت همه‌جانبه به چنین پدیده‌هایی نگاه کنیم. وی در پاسخ به ستوالی درباره شایعه اختلاف میان قسود قضائیه و قوه مجریه درباره مبارزه با مفاسد اظهار داشت: متأسفانه این چیزی است که به آن معتقدیم. سخنگوی دولت با تأکید بر این که نباید مردم را ناامید کنیم و دولت را در چشم ملت بی‌اعتبار نشان دهیم، اظهار داشت: البته از مذاکره و دیپلماسی با کشورهای اروپایی باز است و به دنبال آن هستیم در این دیدار منافع جمهوری اسلامی و مردم کشورمان تأمین شود. وی افزود: در صورتی که رئیس‌جمهوری آمریکا بتواند اعتماد را به ما برگرداند، آن زمان می‌توانیم درباره مذاکره کردن یا نکردن با آنان صحبت کنیم، اما تا زمانی که آنان صرفاً بگویند ما بر مبنای مذاکره آماده هستیم، اما اقدام عملی در چارچوب تعهداتشان انجام ندهند، دردی را دوا نمی‌کنند.سخنگوی دولت در پاسخ به ستوالی درباره پیشینهاد فرانسه برای حذف خرید نفت ۱۵میلیارد دلاری تصریح کرد: قرار بر این بود که در آازی خرید نفت ایران، پول آن که کشور ما برسد و ما در آن زمینه تأکید کرده‌ایم که در قابل تعهد آنان، تعهد انجام می‌دهیم و در صورتی که اروپایی‌ها برخی از تعهدات خود را عملی کنند، ما هم صرفاً بخشی از تعهدات خود را عملیاتی می‌کنیم و اگر انجام تعهدات آنان افزایش یابد، ما هم تعهدات خود را افزایش می‌دهیم.

وی گفت: قطعاً در سفر رئیس‌جمهوری به نیویورک با سران کشورهای اروپایی درباره انجام تعهداتشان در برجام گفتگو و تبادل نظر خواهد شد. سخنگوی وزارت خارجه، درباره آخرین روند مذاکرات ایران با کشورهای اروپایی و موضوع خط اعتباری ۱۵ میلیارد دلاری گفت: بخشی از تعهدات اروپا در قالب برجام راه اندازی خطوط ارتباطی برای ایران، تسهیل شرایط مالی و بانکی و دیگر موارد بود که هر طرح راه اندازی خط اعتباری ۱۵ میلیارد دلاری از سوی فرانسه هم مقدره ای برای آن است. اما بخشی از برخی از تعهدات اروپا در دنیای امروز برای انجام تعهداتشان مجبورند با مایلند از کشوری اجازه بگیرند جای تعجب و تأسفد دارد. وی بیان‌این‌که اروپایی‌ها برای اجرای تعهدات خود نیاز به اجازه یک کشور دارند، گفت: ما منتظر تصمیم طرف‌های پایتیمده اروپایی در برجام به تعهدات خودنشان

سخنگوی دولت در واکنش به ستوالی مبنی بر این‌سن که این نشست، فرصتی مناسب به فرد به منظور بررسی چالش‌های چندجانبه‌گرایی در آیین بهره‌رسانی حساس استاده نهاد داشت: ایران اهداف منطقی را برای گسترش برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای خود و استفاده از فناوری هسته‌ای در تهدات تهدات ایران در این حوزه و همچنین انتقاد از اجرا نشدن تعهدات طرف‌های پیایمده در برجام، نسبت به یکجانبه‌گرایی و اقدامات مخرب آمریکا در ضربه به چندجانبه‌گرایی و دستاوردهای مهم دیپلماسی در چند دهه گذشته هشدار داد. وی بسا تأکید بر این‌سن که این نشست، فرصتی مناسب به فرد به منظور بررسی چالش‌های چندجانبه‌گرایی در آیین بهره‌رسانی حساس استاده نهاد داشت: ایران اهداف منطقی را برای گسترش برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای خود و استفاده از فناوری هسته‌ای در تهدات تهدات ایران در این حوزه و همچنین انتقاد از اجرا نشدن تعهدات طرف‌های پیایمده در برجام، نسبت به یکجانبه‌گرایی و اقدامات مخرب آمریکا در ضربه به چندجانبه‌گرایی و دستاوردهای مهم دیپلماسی در چند دهه گذشته هشدار داد.

رئیس سازمان انرژی اتمی در ادامه با تأکید بر این که اولویت‌های ما بوده و همه تدابیر ایمنی تأسیسات اتمی ما، جمله نیروگاه اتمی بوشهر به طور دقیق تحت نظارت محکم نهاد نظام ایمنی هسته‌ای ایران بوده است. معاون رئیس‌جمهوری – گفت: یک اتفاق نظیر وسیع بین دولت‌های عضو وجود دارد و آن این که برجام یک نقطه عطف حققی در تاریخ چندجانبه گرایی و به عنوان یک دستاورد بین‌المللی مهم است.وی همچنین افزود: ایران برخی محدودیت‌های

شده و همه بانوام می‌توانند در ورزشگاه حضور یابند و رئیس‌ی مطرح نشد، گفت: درگیری درباره حادثه‌ای که برای سحر خدایاری رخ داد، گفت: این حادثه بسیار تلخ بود، اما متأسفانه فضای رسانه‌ای ایجاد شده در مورد این ماجرا بسیار تسلیل گراییه بود و درحالی‌که باید به صورت همه‌جانبه به چنین پدیده‌هایی نگاه کنیم. وی در پاسخ به ستوالی درباره شایعه اختلاف میان قسود قضائیه و قوه مجریه درباره مبارزه با مفاسد اظهار داشت: متأسفانه این چیزی است که به آن معتقدیم. سخنگوی دولت با تأکید بر این که نباید مردم را ناامید کنیم و دولت را در چشم ملت بی‌اعتبار نشان دهیم، اظهار داشت: البته از مذاکره و دیپلماسی با کشورهای اروپایی باز است و به دنبال آن هستیم در این دیدار منافع جمهوری اسلامی و مردم کشورمان تأمین شود. وی افزود: در صورتی که رئیس‌جمهوری آمریکا بتواند اعتماد را به ما برگرداند، آن زمان می‌توانیم درباره مذاکره کردن یا نکردن با آنان صحبت کنیم، اما تا زمانی که آنان صرفاً بگویند ما بر مبنای مذاکره آماده هستیم، اما اقدام عملی در چارچوب تعهداتشان انجام ندهند، دردی را دوا نمی‌کنند.سخنگوی دولت در پاسخ به ستوالی درباره پیشینهاد فرانسه برای حذف خرید نفت ۱۵میلیارد دلاری تصریح کرد: قرار بر این بود که در آازی خرید نفت ایران، پول آن که کشور ما برسد و ما در آن زمینه تأکید کرده‌ایم که در قابل تعهد آنان، تعهد انجام می‌دهیم و در صورتی که اروپایی‌ها برخی از تعهدات خود را عملی کنند، ما هم صرفاً بخشی از تعهدات خود را عملیاتی می‌کنیم و اگر انجام تعهدات آنان افزایش یابد، ما هم تعهدات خود را افزایش می‌دهیم.

روحانی با بیسان این که ایران و ترکیه در زمینه مبارزه با تورریسم دیدگاه مشترکی دارند، اظهار داشت: خوشبختانه پیشرفت‌های خوبی برای گسترش همکاری‌ها در بخش دفاعی میان دو کشور حاصل شده‌است و زمینه‌های مناسبی برای توسعه همکاری‌ها در انتقال تجربیات وجود دارد از این رو همکاری‌های ایران و ترکیه در تأمین امنیت مرزهای مشترک و منطقه‌ایمده داشته و گسترش خواهد یافت.

رئیس‌جمهوری باتأکید کرد:الگوی همکاری سه جانبه ایران و ترکیه با روسیه در تأمین امنیت منطقه می‌تواند با همکاری‌های سه جانبه و چند منطقه‌ای اقتصادی با همسایگان، به توسعه و ثبات منطقه و ملت‌های دو کشور کمک کند. روحانی با بیان این که حفظ امنیت آب‌راه‌های منطقه فارس، دریای عمان و تنگه هرمز همواره برای ایران به عنوان بزرگ‌ترین کشور حوزه خلیج فارس بوده است، گفت: ایران خود را موظف به تأمین امنیت آب‌راه‌های منطقه می‌داند.

رئیس‌جمهوری باتأکید کرد:امنیت آب‌راه‌های منطقه صرفاً باید توسط کشورهای ساحلی تأمین شود و حضور نیروهای آمریکایی و دعوت آنها از سایر کشورهای بیابان این منطقه فقط موجب افزایش مشکلات و تنش‌های موجود خواهد بود.رئیس‌جمهوری حلات به ین را نتیجه محاسبات اشتباه و آدرس‌های غلط آمریکا دانست و گفت: همه باید تلاش کنیم تا با همکاری سازمان ملل متحد، ثبات و آرامش به ین بازگردد.

«رج طیب اردوغان» رئیس‌جمهوری ترکیه هم در این دیدار با اشاره به روابط دوستانه و برادرانه و رویه سوریه ایران و ترکیه، گفت: مصمم هستیم ماگهای بزرگی که در روابط دو کشور بر داشته‌اند را ادامه و توسعه دهیم. رئیس‌جمهوری ترکیه افزود:همکاری‌های تجاری بین دو کشور با استفاده از پول‌های ملی رشد قابل ملاحظه‌ای داشته و این روند ادامه خواهد یافت.اردوغان خاطرنشان کرد: تحریم‌های غرب علیه ایران چر سازنده است و این نظر دولت ترکیه باید برجام به عنوان نامهم موفقیت گفتگو و دیپلماسی از اهمیت اساسی برخوردار است.رئیس‌جمهوری – ترکیه ادامه داد: خود کشور و دو ملت ایران و ترکیه در روزهای سخت در کنار هم ایستاده و خواهند ایستاد.

دیدار رؤسای جمهوری ایران و روسیه
روحانی در دیدار «الادامیر پوتین» رئیس‌جمهوری روسیه هم روابط و همکاری‌های دو کشور را راهبردی رو به توسعه و پیشرفت و روزافزون دانست و گفت: ایران و روسیه علاوه بر روابط سیاسی و اقتصادی در زمینه همکاری‌های دفاعی و هسته ای نیز پیوندهای خوبی با هم دارند.

بقیه در صفحه ۴

شهابی

موقت روی برنامه هسته‌ای خود را به‌دقت و سطح بی سلفه ای از نظارت و دسترس‌سی برای آژانس در زمینه تهدات جدید دبل پروتکل الحاقی و برجام در برابر برداشتن تحریم‌های مرتبط هسته‌ای قبول کرد. ایران با داشتن حدود ۴ درصد تربیت‌شده هسته ای جهان، ظرفیت خود ۲۰ درصد از تمامی دسترس‌سی‌ها را برای آژانس فراهم کرده است.

رئیس سازمان انرژی اتمی در ادامه با تأکید بر این که اولویت‌های ما بوده و همه تدابیر ایمنی تأسیسات اتمی ما، جمله نیروگاه اتمی بوشهر به طور دقیق تحت نظارت محکم نهاد نظام ایمنی هسته‌ای ایران بوده است. معاون رئیس‌جمهوری – گفت: یک اتفاق نظیر وسیع بین دولت‌های عضو وجود دارد و آن این که برجام یک نقطه عطف حققی در تاریخ چندجانبه گرایی و به عنوان یک دستاورد بین‌المللی مهم است.وی همچنین افزود: ایران برخی محدودیت‌های

شده و همه بانوام می‌توانند در ورزشگاه حضور یابند و رئیس‌ی مطرح نشد، گفت: درگیری درباره حادثه‌ای که برای سحر خدایاری رخ داد، گفت: این حادثه بسیار تلخ بود، اما متأسفانه فضای رسانه‌ای ایجاد شده در مورد این ماجرا بسیار تسلیل گراییه بود و درحالی‌که باید به صورت همه‌جانبه به چنین پدیده‌هایی نگاه کنیم. وی در پاسخ به ستوالی درباره شایعه اختلاف میان قسود قضائیه و قوه مجریه درباره مبارزه با مفاسد اظهار داشت: متأسفانه این چیزی است که به آن معتقدیم. سخنگوی دولت با تأکید بر این که نباید مردم را ناامید کنیم و دولت را در چشم ملت بی‌اعتبار نشان دهیم، اظهار داشت: البته از مذاکره و دیپلماسی با کشورهای اروپایی باز است و به دنبال آن هستیم در این دیدار منافع جمهوری اسلامی و مردم کشورمان تأمین شود. وی افزود: در صورتی که رئیس‌جمهوری آمریکا بتواند اعتماد را به ما برگرداند، آن زمان می‌توانیم درباره مذاکره کردن یا نکردن با آنان صحبت کنیم، اما تا زمانی که آنان صرفاً بگویند ما بر مبنای مذاکره آماده هستیم، اما اقدام عملی در چارچوب تعهداتشان انجام ندهند، دردی را دوا نمی‌کنند.سخنگوی دولت در پاسخ به ستوالی درباره پیشینهاد فرانسه برای حذف خرید نفت ۱۵میلیارد دلاری تصریح کرد: قرار بر این بود که در آازی خرید نفت ایران، پول آن که کشور ما برسد و ما در آن زمینه تأکید کرده‌ایم که در قابل تعهد آنان، تعهد انجام می‌دهیم و در صورتی که اروپایی‌ها برخی از تعهدات خود را عملی کنند، ما هم صرفاً بخشی از تعهدات خود را عملیاتی می‌کنیم و اگر انجام تعهدات آنان افزایش یابد، ما هم تعهدات خود را افزایش می‌دهیم.

روحانی با بیسان این که ایران و ترکیه در زمینه مبارزه با تورریسم دیدگاه مشترکی دارند، اظهار داشت: خوشبختانه پیشرفت‌های خوبی برای گسترش همکاری‌ها در بخش دفاعی میان دو کشور حاصل شده‌است و زمینه‌های مناسبی برای توسعه همکاری‌ها در انتقال تجربیات وجود دارد از این رو همکاری‌های ایران و ترکیه در تأمین امنیت مرزهای مشترک و منطقه‌ایمده داشته و گسترش خواهد یافت.

رئیس‌جمهوری باتأکید کرد:الگوی همکاری سه جانبه ایران و ترکیه با روسیه در تأمین امنیت منطقه می‌تواند با همکاری‌های سه جانبه و چند منطقه‌ای اقتصادی با همسایگان، به توسعه و ثبات منطقه و ملت‌های دو کشور کمک کند. روحانی با بیان این که حفظ امنیت آب‌راه‌های منطقه فارس، دریای عمان و تنگه هرمز همواره برای ایران به عنوان بزرگ‌ترین کشور حوزه خلیج فارس بوده است، گفت: ایران خود را موظف به تأمین امنیت آب‌راه‌های منطقه می‌داند.

رئیس‌جمهوری باتأکید کرد:امنیت آب‌راه‌های منطقه صرفاً باید توسط کشورهای ساحلی تأمین شود و حضور نیروهای آمریکایی و دعوت آنها از سایر کشورهای بیابان این منطقه فقط موجب افزایش مشکلات و تنش‌های موجود خواهد بود.رئیس‌جمهوری حرات به ین را نتیجه محاسبات اشتباه و آدرس‌های غلط آمریکا دانست و گفت: همه باید تلاش کنیم تا با همکاری سازمان ملل متحد، ثبات و آرامش به ین بازگردد.

«رجی ری» رئیس‌جمهوری ترکیه هم در این دیدار با اشاره به روابط دوستانه و برادرانه و رویه سوریه ایران و ترکیه، گفت: مصمم هستیم ماگهای بزرگی که در روابط دو کشور بر داشته‌اند را ادامه و توسعه دهیم. رئیس‌جمهوری ترکیه افزود:همکاری‌های تجاری بین دو کشور با استفاده از پول‌های ملی رشد قابل ملاحظه‌ای داشته و این روند ادامه خواهد یافت.اردوغان خاطرنشان کرد: تحریم‌های غرب علیه ایران چر سازنده است و این نظر دولت ترکیه باید برجام به عنوان نامهم موفقیت گفتگو و دیپلماسی از اهمیت اساسی برخوردار است.رئیس‌جمهوری – ترکیه ادامه داد: خود کشور و دو ملت ایران و ترکیه در روزهای سخت در کنار هم ایستاده و خواهند ایستاد.

دیدار رؤسای جمهوری ایران و روسیه
روحانی در دیدار «الادامیر پوتین» رئیس‌جمهوری روسیه هم روابط و همکاری‌های دو کشور را راهبردی رو به توسعه و پیشرفت و روزافزون دانست و گفت: ایران و روسیه علاوه بر روابط سیاسی و اقتصادی در زمینه همکاری‌های دفاعی و هسته ای نیز پیوندهای خوبی با هم دارند.

سه‌شنبه ۲۶ شهریور ۱۳۹۸- ۱۷ محرم ۱۴۴۱- ۱۷ سپتامبر ۲۰۱۹- ۲۰ سال نوید چهارم - شماره ۲۳۸۰

پیاویرالکشمی

ریشه‌ها ۲-

سیدمسعود رضوی در یادداشت پیش‌گفتیم که چندر ابعاد مشکلات گسترده است و این‌ها کمتر زمینه‌ای بتوان یافت که دچار رجحوری و مشکل بینگانی، اخیراً جانب‌استاد دکتر یزدان‌داری در این‌باره چهار جالبی گفته بودند: «ما جامعه‌ای پر مشکل اما بی مسئله هستیم، یعنی ما داریم جنگ و معضل و درد و مرض داریم و فراوان هم داریم، اما به ریشه‌ها و راه‌حلی‌های پایدار نمی‌اندیشیم. سئدارم گوئیم و حق جریان‌فاد را داده و آگاهی، براساس غریزه به پیش می‌رویم و عمل می‌کنیم. اگر چنین رویه‌ای داشته باشیم و ادامه دهیم، سئدارم به جریان رقابت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، با وجود تمام مزایای اقلیمی و اقتصادی و انسانی و ترانزیتی و سرزمینی و… ما هیچ آینده و حق روشنی نخواهیم داشت و از همین شیوخ جنوب قفاده و شیخ عقب می‌افتیم. اکنون کمک تجارت و ترانزیت در شترراهایی که به نام کشورهای امارات و بحرین و قطر و حتی عمان چندر است و سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی، حجم استحصال و فروش نفت و گاز، آینده مبادلات و تکنولوژی و دامنه مسئله و موضوع دیگر اصلاً قابل مقایسه با وضع کنونی ما نیست. آن ولایات، حتی یک دم امکانات استان‌های دور است‌تر ایران را هم ندارند.

اما به سبب دیروز باز می‌گرم که یک کشور به مردمش، به متفکران و متخصصانش، به مدیران و سیاست‌گراش، به تصمیم‌گیران و صاحبان آراش، در یک کلام به نظام انسانیش متکی است. این سرمایه آدمیان است که از این بی‌منابع را در جزایر لرزان از زلزله و سونامی به یک قدرت عظیم و تأثیرگذار بدل می‌کند. اما میلی و سواد سرشار از نفت و عراق ثروتمندتر از تمام کشورهای جهان را به سرزمین‌های نیازمند مبدل می‌سازد. اکنون سنگاپور و مالت به مدد آموزش و مدیریت عقلانی و جتنی بر منابع ملی به کشورهای با ثبات و قدرتمند بدل شده‌اند اما فیلیپین و پاکستان با امکانات و جمعیتی چندبرابری در چنگال شتراها و گنگ‌ها و تندرویی‌های سیاسی و اجتماعی و بالاخره بنیادگرایی آیینی با سیاسی می‌سوزند. مبنای این تفاوت‌ها در کجاست؟ آیا چین و هند با جمعیت عظیم نتوانسته‌اند به قدرتهای بزرگ بدل شده و در زمره اقتصادهای بزرگ و مولد و پیشرفته قرار بدهند؟

این هم به مدد سرمایه‌های انسانی و کوشش در امور زیربنایی است. بی‌شک آموزش و پرورش در راس برنامه‌های تمام این کشورهاست و ادبایی و ایجاد اقتدار و تخصص و مهارت و اعتماد به نفس در نسل‌های جواتر، همراه با همکاری ملی و عقل‌سرزمینی و نیز پرورش اخلاقی و انضباطی، دلایل اصلی این تغییرات و تیر تحول‌ات می‌باش و نیز توسعه و هم به‌شرف اقتصاد و اجتماعی است. واقعیت این است که هم‌زمان باید جنبه‌های متعددی از آموزش و تحول را در نظر گرفت و با قدرت در سطوح مختلف اعمال کرد تا به نتیجه و وضع مطلوب رسید. اگر همه هم جامعلمان‌ها و معقول و قانع‌اند و تمام به‌ده، شکبیا، صاحب اخلاق و کرامت، تمیز و خوش‌لیاس، خوش رو و با ادب، ورزیده و روشمند. اما مطالعه و با ثبات، و بالاخره بی‌عطفه همکاران داشته باشیم، و پرورش مدراسی با استانداردهای معمول و معقول فراهم نیایزیم، امکان ندارد و پرورش تو نه‌آلان و فرزندان پیش متعین و با بعدالامکان خواهد بود. شرایط مهم است اما اراده و پیرشته را هم اهمیت دارد.

اگر کشورهایی مانند ژاپن و آلمان از خاکستر دو جنگ جهانی برخاسته‌اند و دوباره به نظام آموزشی و اقتصاد قابل تاریخی و فرهنگی خود ندوام بخشیده‌اند، این چین و هند را آتش‌پوشاند و تندرویی‌های ایدئولوژیکی‌شان به در آمده و به جای شعار و فخر و غلبه و جنگ با آن و آن عقلایت پیشه کرده با گفتگو و نرم‌نرمیزی معطوف به درون، منابع ملی را عمده کرده‌اند، بی‌شک این دستاوردها را هم می‌توان تجربه‌های تاریخی و خطاهای فرهنگی‌های به این دست آورد.امده‌ای که ما نیز پس از دو انقلاب بزرگ، طولانی‌ترین جنگ قرن بیستم و دهه‌های آموزش و بحران کوچک و بزرگ، قطعاً و قریب به یقین باید به این دست‌پاییم. مهارت آموزش و معقلانیت باید در دست مدیران ما قرار گیرد و به‌جای مودر محرم کثرت در تحولات در سال‌های آینده، حق حق لحظه نباید از دست برود. دست آموزش‌سی ما در حال حاضر فاقد یک چرخ کنترل شده و همگون است. سطح معلمان و مدیران و مدراس به شدت با هم فرق می‌کند. نوعی دادیم در تعارض اقتصادی که پیشتر به اختلاف طبقاتی شبیه است. از مدراس گری تا مدراس کاپیتوری با استخر و سونا و ناهار و فخر و طبیعت‌گردی را در این نظام طبقاتی می‌توانیم ملاحظه کنیم. آشفنگی در اسم مدراس و مراکز آموزش و تولید رتدناهی آموزشی و رد و بدل شدن پول‌های کلان، جایی برای اخلاق و عدالت بلی نمی‌گذارد. مدراس انتفاعی و پول محور، غیر انتفاعی است. مدراس فاقد هر معیار اخلاقی و معنوی و آموزشی هم به نام بزرگان دین و اصول و مذهب، هیچکدام نگاشته‌اند و در و پراورش حدیث و آیه می‌یارد. اما در این مدراس، یک کسوال، یک خنده، یک تجلی و طهارت کاذب‌گانه با پادشاهی الفاظ و گاه با تئودیه فیزیکی پاسخ می‌گیرد. این‌ها را دیده و بسپار شنیده‌ام و گرمه از این بی‌ان خودوری می‌گرم.

اکنون نظام آموزش و پرورش ایران نیازمند بازنگری در چند سطح مختلف است:

اول، شادی محور نیست و باید نشاط و علاقه به محیط و دروس و کلاس و معلم و مدیر به دانش آموزان بازگردد. در یک کلام اعتماد از دست رفته طی دهه‌ها، احیا شود.

دوم این که رئیس‌جمهور و مجلس، مسائل مربوط به آموزش و پرورش را به اولویتی همیشگی بدل کنند و با نظارت و برنامه‌های مناسب و حتی بهره‌گیری از متخصصان و مدیران خارجی، این نظام معیوب و زاینبار را به نظامی معقول و سوادز و آینه‌دار بدل کنند.

سوم، ساختار غیر عقلانی، شمار گونه، شبه معنوی و ریاکارانه را از مدراس حذف کنید و به جای آن عقلانیت و پژوهش و ورزش و بازی و در عین حال تربیت اخلاقی و شور معنوی صفادانه را در فرزندان ایران آکنده سازید.

چهارم، معلمان را از طریق سوادسپاس، آموزش‌های مجدد و حتی اردوها و ارانه انگیزشی، صبر لیبندت و لطیفه‌نگویی و شوهه ایلی ملدارا و دوستی‌پایموزی، آموزگاران بداندته که هر یک دانش آموز، از هزار توفان می‌گذرد تا به نزد او برسد و از کلاس برانماید و فرقی‌نمایوزد. آرامش و ششادی را به او ارزانی دارند و عقل و جسم و روحش را حقیقتاً بی‌تواند باشد و مهارت به دست آورد… و گر نه فردا همو با چوب و دشنام سراغ فرزندان همان معلمان خواهد رفت. این چرخه باید تمام شود و حتی یک روز هم در است و فاجعه!

این بحث ادامه دارد…

آمادگی مدیریت شهری برای احداث تحصیلی

کامیونتهای‌های‌حک‌لا‌لا‌لا در هفته ابتدای مهر ماه از ساعت ۹ تا ۶ صبح در تمام معابر شهر، حتی تردد نخواهند داشت و در صورتی که با دوربین‌ها رصد شوند و حضور داشته باشند، متوقف خواهند شد.

حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران در روزی در نشیما با این نگرانگان، اظهار داشت: اول مهر ترافیک به میزان قابل توجهی آلوده‌تر می‌شود و با آمراها از افزایش

دیر علمی جایزه دعبل: برای شناخت اهل بیت (ع) دانایی و شیدایی باید باهم باشد

دیرعلمی سومین دوره جایزه دعبل (کتاب سال عاشورا، با اشاره به اهمیت معرفی منابع مهم درباره عاشورا گفت: در محبت‌افزایی اهل‌بیت(ع) شیدایی و دانایی باید باهم باشند.

محمدرضا سسگری، صبح یکشنبه در نشست خبری اختتامیه این مراسم که در بنیاد دعبل خراسی برگزار شد، گفت: ما در جایزه دعبل ۲۵کتاب سال عاشورا، پنج حوزه داریم که هر کدام، چند زیرشاخه دارند. نخست فرهنگ و تاریخ که زیر شاخه‌های آن مقتل تألیفی، تصحیح، پژوهش فرهنگی، پژوهش تاریخی و پژوهش اجتماعی را در بر می‌گیرد. وی ادامه‌داد: بخش دوم بیبیت است که شعر، شعر هیات، ادبیات داستانی، ادبیات غیرداستانی، ادبیات نمایشی، پژوهش ادبی را شامل می‌شود. بخش دیگر هنر است که خوشنویسی، عکس، هنرهای تجسمی و پژوهش هنری را در خود دارد. بخش چهارم، کودک و نوجوان است که آثار در شعر کودک و نوجوان، داستان کودک و نوجوان و تصویرگری بررسی شده‌اند و بخش

پنجم و آخر ترجمه‌ها، در دو بخش ترجمه فارسی به زبان‌های دیگر و از زبان‌های دیگر به فارسی است. سسگری به تعداد آثار برگزیده اشاره کرد و افزود: در مجموع ۲۰ اثر برگزیده در اختتامیه کتاب سال عاشورا معرفی خواهد شد که در بخش فرهنگ و تاریخ ۴ اثر، بخش ادبیات ۸اثر، در بخش هنر ۳ اثر، در بخش کودک و نوجوان ۳ اثر و در بخش ترجمه هم ۲ اثر ترجمه به فارسی خواهیم داشت. این عاشورا پژوه، شعر هیأت را به عنوان تازه‌ترین بخش افزود و شده به بخش‌های برگزیده این‌گونه تشریح کرد: در روزهای دآوری به بخشی از اشعار مربوط به هیأت ها پژوهشیم که نه قابلیت‌های شعر و اصول آن را دانشمند و نه متن به حساب می‌آیند. از سوی دیگر مخاطب آن عامه مردم بودند که در هیأت‌ها این اشعار را می‌شنوند. به همین دلیل ما شعر هیأت را از شاخه اصلی شعر جدا و با اصول خاص خود بررسی کردیم. دیر علمی کتاب سال عاشورا، با اشاره به این نکته که در بخش ترجمه

از فارسی به زبان‌های دیگر هیچ اثری به دبیرخانه نرسیده است، گفت: ما در بخش‌های مختلفی که در این جایزه داریم، بخش‌های گوناگونی را بررسی کرده‌ایم و حرف‌ها و کمبودها را نیز یافته‌ایم، در بخش ترجمه از فارسی باید با دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و مراکز فرهنگی ارتباط برقرار کنیم که داد و ستد فرهنگی میان ما و آنها شکل بگیرد. وی ادامه داد: درباره حوزه‌های کمتر مطالعه شده باید گفت در حوزه ادبیات، شعر کودک، عکاسی و خوشنویسی خلاهای داریم و این مساله در زمان جمع‌آوری آثار نمایان شد. این پرسش مطرح است که چرا برای نسل‌های آینده تولید صورت نمی‌گیرد؟ چرا کانون پرورش تکرری کودکان و نوجوانان، انتشارات تربیت، آموزش و پرورش، انتشارات برهان و مدرسه و سایر مجموعه‌هایی که در حوزه کودک و نوجوان فعالیت به این مسأله توجه ندارند؟ ما از حوزه علمیه می‌خواهیم برای خلق اثر، گروهی تشکیل دهند تا مشخص شود چه باید کرد.

سسگری اظهار کرد: عاشورا

بر گزاری همایش هنر و تمدن دعبل هیرمند

بین‌المللی تمدن جیرفت؛ در نظر دارد با برگزاری همایش هنر و تمدن حوزه هیرمند با مرکزیت شهر سوخته، آخرین دستاوردهای پژوهشگران و باستان‌شناسان در این زمینه را ارائه کند. در برنامه این همایش موضوعات باستانشناسی، هنرهای باستانی، معماری باستانی و باورهای باستانی در سه دوره پیش از تاریخ (آغاز تاریخی)، تاریخی (دوره هخامنشی) و دوره اسلامی مورد توجه و بررسی قرار خواهند گرفت.

مدیرکل گروه‌های علمی فرهنگستان هنر به

مهم‌ترین دستاوردهای این همایش اشاره کرد و ادامه داد: از مهم‌ترین دستاوردهای این همایش، انتشار کتاب باستان‌شناسی و هنر حوزه دلتای رودخانه هیرمند؛ با محوریت شهر سوخته از آغاز تا دوران اسلامی؛ به کوشش سید منصور سیسجادی،مدیرگروه باستان‌شناسی شهر سوخته و دبیر علمی این همایش است. این کتاب که دو جلد به زبان فارسی و انگلیسی و نزدیک به ۵۰۰صفحه تهیه شده و انتشارات فرهنگستان هنر آن را منتشر می‌کند، در زمره مهم‌ترین منابع دانشگاهی و پژوهشی قرار خواهد گرفت. براساس اعلام روابط‌عمومی فرهنگستان هنر، درباره مطالعات باستان‌شناسی این استان انجام شده است. جلسه، حال آن‌که این مناطق رزهای سربهمه‌ری درباره فرهنگ و هنر ایران در دل خود نهفته‌اند که می‌توانند تاریخ تمدن و هنر ایران را بلکه جهان را درگرفته کنند؛ از این‌رو فرهنگستان هنر پس از برگزاری «همایش

فقط ۱۵درصد از رتبه‌های برتر آزمون‌های سراسری به خارج مهاجرت کرده‌اند

مدیرگروه مهاجرت و پژوهشکده سیاستگذاری علم و فناوری و صنعت دانشگاه صنعتی شریف با تأکید بر این‌که بر اساس گزارش گالوپ، ایران از نظر تعداد افراد متمایل به مهاجرت نسبت به جمعیت، جزو ۴۰کشور اول قرار ندارد، گفت: پژوهش‌های اخیر بنیاد ملی نخبگان نشان می‌دهد که فقط ۱۵درصد از رتبه‌های برتر آزمون‌های سراسری کشور به خارج از کشور مهاجرت کرده‌اند، ضمن آن‌که بر اساس گزارش سال ۱۹۹۸آمنوتوق بین‌المللی پول، ایران از نظر نرخ خروج تحصیلکردگان به مقصد کشورهای OECDدر جایگاه پانزدهم از ۶۱کشور مهاجرفرست به این حوزه قرار دارد. دکتر بهرام صلوئی در گفتگو با ایسنا، با اشاره به مطالعات انجام شده در گروه مهاجرت پژوهشکده سیاستگذاری علم و فناوری دانشگاه شریف در زمینه واقعیات مهاجرت ایرانیان به خارج و با اشاره به

برخی گزارش‌ها که مدعی شدند در بین اتباع کشورهای مختلف، ایرانیان بیشترین تقاضای برای مهاجرت به استرالیا را دارند که سالانه دهها نفر نیز جان خود را در این راه می‌دهند؛ گفت: این در حالی است که تعداد کل متقاضیان براسای مهاجرت به استرالیا در هیچ‌یک از پایگاه داده‌های این کشور ثبت نمی‌شود و فقط تعداد متقاضیان ویزای بشردوستانه به این کشور ثبت می‌شود و ایرانیان نیز در زمره سه کشور اول متقاضی این کشور محسوب نمی‌شوند. وی با رد این ادعا که سالانه ۱۸۰هزار نفر با تحصیلات عالیه از ایران مهاجرت می‌کنند، ادامه داد: طبق آخرین آمار، تعداد کل مهاجران ایرانی با تحصیلات دانشگاهی در کشورهای OECD، تعداد ۲۷۱هزار نفر و حداکثر تعداد دانشجویان بین‌المللی ایرانی در خارج از کشور بوده است.

صلوئی با اشاره به برخی گفته‌ها که «۲۰۰۰ نفر از دارندگان مدارال سیاس و ۳۵۰ نفر از برترین‌های آزمون سراسری از ۲۵ سال‌های ۸۵ تا ۹۴ مهاجرت کرده‌اند

به خارج مهاجرت کرده‌اند»، افزود: این آمارها درحالی منتشر شده‌اند که آمارهای رسمی در این زمینه به‌ویژه ایران در سال ۱۳۹۲کشور بر اساس این آمارها پانچاه و چهارم است که نسبت به دهه ۷۰میلادی، ۲۲پای افزایش یافته است؛ وی هنوز تا صدد بلند فاصله زیادی دارد.

مدیرگروه مهاجرت پژوهشکده سیاستگذاری علم و فناوری و صنعت دانشگاهی صنعتی شریف به گزارش پیمایش گالوپ در سال ۲۰۱۷ اشاره کرد و ادامه داد: بر اساس اطلاعات اعلام شده که در گزارش پیمایش گالوپ در جهان هستند که به دنبال مهاجرت، بر اساس گزارش گالوپ، ایرانیان از نظر تعداد افراد متمایل به مهاجرت به جمعیت، جزو ۴۰کشور اول قرار ندارند.

صلوئی با اشاره به برخی گفته‌ها که «۲۰۰۰ نفر از دارندگان مدارال سیاس و ۳۵۰ نفر از برترین‌های آزمون سراسری از ۲۵ سال‌های ۸۵ تا ۹۴ مهاجرت کرده‌اند

فقط برای دیروز نیست، برای امروز هم نیست، برای فردا است و همه فرادهای ما زیر چتر این موضوعند. برخلاف همه رویدادهای تاریخی که از زمان وقوع رنگ می‌یازند و فقط پژوهشگران آنها را تحلیل می‌کنند عاشورا به لحاظ کیفی و کمی از زیرمجموعه‌های محرم و نهفت اباعبدالله، دامن گستر است و هرچه

نشست نقد و بررسی کتاب

تفسیر تاریخ عاشورا نوشته مرحوم محمدجواد صاحبی با حضور محبت‌الله اسلام، محمدرضا زاتری و محسن معینی و با حضور خانواده آن مرحوم عصر روز شنبه (۲۳شهریور) در سرای اهل قلم خانه کتاب برگزار و در پایان با ذکر خدمات علمی مرحوم صاحبی از خدمات علمی او تقدیر شد.

حجت الاسلام زاتری در ابتدای سخنان خود گفت:مرحوم هیرمند با مرکزیت شهر سوخته، آخرین دستاوردهای پژوهشگران و باستان‌شناسان در این زمینه را ارائه کند. در برنامه این همایش موضوعات باستانشناسی، هنرهای باستانی، معماری باستانی و باورهای باستانی در سه دوره پیش از تاریخ (آغاز تاریخی)، تاریخی (دوره هخامنشی) و دوره اسلامی مورد توجه و بررسی قرار خواهند گرفت. مدیرکل گروه‌های علمی فرهنگستان هنر به مهم‌ترین دستاوردهای این همایش اشاره کرد و ادامه داد: از مهم‌ترین دستاوردهای این همایش، انتشار کتاب باستان‌شناسی و هنر حوزه دلتای رودخانه هیرمند؛ با محوریت شهر سوخته از آغاز تا دوران اسلامی؛ به کوشش سید منصور سیسجادی،مدیرگروه باستان‌شناسی شهر سوخته و دبیر علمی این همایش است. این کتاب که دو جلد به زبان فارسی و انگلیسی و نزدیک به ۵۰۰صفحه تهیه شده و انتشارات فرهنگستان هنر آن را منتشر می‌کند، در زمره مهم‌ترین منابع دانشگاهی و پژوهشی قرار خواهد گرفت. براساس اعلام روابط‌عمومی فرهنگستان هنر، درباره مطالعات باستان‌شناسی این استان انجام شده است. جلسه، حال آن‌که این مناطق رزهای سربهمه‌ری درباره فرهنگ و هنر ایران در دل خود نهفته‌اند که می‌توانند تاریخ تمدن و هنر ایران را بلکه جهان را درگرفته کنند؛ از این‌رو فرهنگستان هنر پس از برگزاری «همایش

تکمیل می‌شوند. این پژوهش‌های بانک جهانی در سال ۲۰۱۷، تعدادهای مهاجران ایرانی در جهان ۲۷۲هزار و ۳۴۴ نفر بوده و رتبه ایران در سال ۱۳۹۲کشور بر اساس این آمارها پانچاه و چهارم است که نسبت به دهه ۷۰میلادی، ۲۲پای افزایش یافته است؛ وی هنوز تا صدد بلند فاصله زیادی دارد.

مدیرگروه مهاجرت پژوهشکده سیاستگذاری علم و فناوری و صنعت دانشگاهی صنعتی شریف به گزارش پیمایش گالوپ در سال ۲۰۱۷ اشاره کرد و ادامه داد: بر اساس اطلاعات اعلام شده که در گزارش پیمایش گالوپ در جهان هستند که به دنبال مهاجرت، بر اساس گزارش گالوپ، ایرانیان از نظر تعداد افراد متمایل به مهاجرت به جمعیت، جزو ۴۰کشور اول قرار ندارند.

صلوئی با اشاره به برخی گفته‌ها که «۲۰۰۰ نفر از دارندگان مدارال سیاس و ۳۵۰ نفر از برترین‌های آزمون سراسری از ۲۵ سال‌های ۸۵ تا ۹۴ مهاجرت کرده‌اند

دربس گفتارهایی درباره شمس تبریزی در شهر کتاب

مرکز فرهنگی شهر کتاب از روز چهارشنبه (سوم مهرماه) و در آستانه روز بزرگداشت شمس تبریزی، در روز چهارشنبه ششمین تیریزی را در یک سال آینده در روزهای چهارشنبه با حضور صاحبزنان و استادان و ششمین پژوهان برگزار می‌کند.

شمس تبریزی کیست که دیدارش با مولانا، سرفصل مولانا او فراهم آورد؟

مولانا او را خلسرو اعظم، «خداوند خداوندان اسرار»، «سلطان سلطانان جان»، «نور مطلق»، «مجنر جان جان»، «مفسد نه فلک»، «بهر رحمت»، «بخت مکرر» و… «خورشید لطف»، «میر عبور»، «بخت مکرر» و… می‌خواند. وجود شمس به قوتیبه و ملاقاتش با او طوفانی را در محیط آرام این شاعر و به‌ویژه در حلقه آزادمتندان خاندان مولانا برانگیخت.

شمس و مولانا از مفاخر تاریخ و فرهنگ این مرز و بومند که شایسته است، شخصیت، زندگی و آثارش بیشتر تحلیل و بررسی شوند. زندگی شمس و مقالات او نیز به واگای دارد تا جایگاه او در تاریخ و فرهنگ ایران‌زمین و فرهنگ عرفان اسلامی روشن‌تر شود. مرکز فرهنگی شهر کتاب سپس از برگزاری درس گفتارهایی درباره مولوی، فردوسی، سعدی، عطار، حافظ، نظامی، خاقانی، ناصر خسرو، بیهقی، خواجوی

بین‌المللی کتاب تهران، گفت: با توجه به اشتراکات فرهنگی بین ایران و سوریه، حضور ناشران سوری در نمایشگاه‌های فرهنگی کتاب تهران فرصتی مناسب برای گسترش مبادلات فرهنگی بین دو کشور است. رئیس هیأت مدیره مجمع ناشران دفاع مقدس نیز در این نشست، گفت: ایران و سوریه بعد از جنگ چهار تحولاتی مهم را در جبهه مقابله با افراطی‌گری دشمنان دید که نیاز است این ظرفیت‌ها انتقال پیدا کنند.

علی نظاری افزود: در این خصوص ناشران و نویسندگان سوری مستقیماً تکنیکی دارند و این نوعی مردود تا بین دو کشور ارتباطی صورت گیرد تا ناشران و نویسندگان فعال‌تر شوند و با ترجمه کتاب‌ها بتوانند موضوع «مقاومت» را انتقال دهند.

اخبار داخلی

دانیای و شیدایی باید باهم باشند

پیش می‌رویم با جان انسان ارتباط عمیق‌تری می‌یابد. وی افزودما در جایزه داریم، بخش‌های گوناگونی را بررسی کرده‌ایم و حرف‌ها و کمبودها را نیز یافته‌ایم، در بخش ترجمه از فارسی باید با دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و مراکز فرهنگی ارتباط برقرار کنیم که داد و ستد فرهنگی میان ما و آنها شکل بگیرد. وی ادامه داد: درباره حوزه‌های کمتر مطالعه شده باید گفت در حوزه ادبیات، شعر کودک، عکاسی و خوشنویسی خلاهای داریم و این مساله در زمان جمع‌آوری آثار نمایان شد. این پرسش مطرح است که چرا برای نسل‌های آینده تولید صورت نمی‌گیرد؟ چرا کانون پرورش تکرری کودکان و نوجوانان، انتشارات تربیت، آموزش و پرورش، انتشارات برهان و مدرسه و سایر مجموعه‌هایی که در حوزه کودک و نوجوان فعالیت به این مسأله توجه ندارند؟ ما از حوزه علمیه می‌خواهیم برای خلق اثر، گروهی تشکیل دهند تا مشخص شود چه باید کرد.

سسگری اظهار کرد: عاشورا به این نکته که در بخش ترجمه از فارسی به زبان‌های دیگر هیچ اثری به دبیرخانه نرسیده است، گفت: ما در بخش‌های مختلفی که در این جایزه داریم، بخش‌های گوناگونی را بررسی کرده‌ایم و حرف‌ها و کمبودها را نیز یافته‌ایم، در بخش ترجمه از فارسی باید با دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و مراکز فرهنگی ارتباط برقرار کنیم که داد و ستد فرهنگی میان ما و آنها شکل بگیرد. وی ادامه داد: درباره حوزه‌های کمتر مطالعه شده باید گفت در حوزه ادبیات، شعر کودک، عکاسی و خوشنویسی خلاهای داریم و این مساله در زمان جمع‌آوری آثار نمایان شد. این پرسش مطرح است که چرا برای نسل‌های آینده تولید صورت نمی‌گیرد؟ چرا کانون پرورش تکرری کودکان و نوجوانان، انتشارات تربیت، آموزش و پرورش، انتشارات برهان و مدرسه و سایر مجموعه‌هایی که در حوزه کودک و نوجوان فعالیت به این مسأله توجه ندارند؟ ما از حوزه علمیه می‌خواهیم برای خلق اثر، گروهی تشکیل دهند تا مشخص شود چه باید کرد.

سسگری اظهار کرد: عاشورا به این نکته که در بخش ترجمه از فارسی به زبان‌های دیگر هیچ اثری به دبیرخانه نرسیده است، گفت: ما در بخش‌های مختلفی که در این جایزه داریم، بخش‌های گوناگونی را بررسی کرده‌ایم و حرف‌ها و کمبودها را نیز یافته‌ایم، در بخش ترجمه از فارسی باید با دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و مراکز فرهنگی ارتباط برقرار کنیم که داد و ستد فرهنگی میان ما و آنها شکل بگیرد. وی ادامه داد: درباره حوزه‌های کمتر مطالعه شده باید گفت در حوزه ادبیات، شعر کودک، عکاسی و خوشنویسی خلاهای داریم و این مساله در زمان جمع‌آوری آثار نمایان شد. این پرسش مطرح است که چرا برای نسل‌های آینده تولید صورت نمی‌گیرد؟ چرا کانون پرورش تکرری کودکان و نوجوانان، انتشارات تربیت، آموزش و پرورش، انتشارات برهان و مدرسه و سایر مجموعه‌هایی که در حوزه کودک و نوجوان فعالیت به این مسأله توجه ندارند؟ ما از حوزه علمیه می‌خواهیم برای خلق اثر، گروهی تشکیل دهند تا مشخص شود چه باید کرد.

حجت الاسلام زاتری در ابتدای سخنان خود گفت:مرحوم هیرمند با مرکزیت شهر سوخته، آخرین دستاوردهای پژوهشگران و باستان‌شناسان در این زمینه را ارائه کند. در برنامه این همایش موضوعات باستانشناسی، هنرهای باستانی، معماری باستانی و باورهای باستانی در سه دوره پیش از تاریخ (آغاز تاریخی)، تاریخی (دوره هخامنشی) و دوره اسلامی مورد توجه و بررسی قرار خواهند گرفت. مدیرکل گروه‌های علمی فرهنگستان هنر به مهم‌ترین دستاوردهای این همایش اشاره کرد و ادامه داد: از مهم‌ترین دستاوردهای این همایش، انتشار کتاب باستان‌شناسی و هنر حوزه دلتای رودخانه هیرمند؛ با محوریت شهر سوخته از آغاز تا دوران اسلامی؛ به کوشش سید منصور سیسجادی،مدیرگروه باستان‌شناسی شهر سوخته و دبیر علمی این همایش است. این کتاب که دو جلد به زبان فارسی و انگلیسی و نزدیک به ۵۰۰صفحه تهیه شده و انتشارات فرهنگستان هنر آن را منتشر می‌کند، در زمره مهم‌ترین منابع دانشگاهی و پژوهشی قرار خواهد گرفت. براساس اعلام روابط‌عمومی فرهنگستان هنر، درباره مطالعات باستان‌شناسی این استان انجام شده است. جلسه، حال آن‌که این مناطق رزهای سربهمه‌ری درباره فرهنگ و هنر ایران در دل خود نهفته‌اند که می‌توانند تاریخ تمدن و هنر ایران را بلکه جهان را درگرفته کنند؛ از این‌رو فرهنگستان هنر پس از برگزاری «همایش

تکمیل می‌شوند. این پژوهش‌های بانک جهانی در سال ۲۰۱۷، تعدادهای مهاجران ایرانی در جهان ۲۷۲هزار و ۳۴۴ نفر بوده و رتبه ایران در سال ۱۳۹۲کشور بر اساس این آمارها پانچاه و چهارم است که نسبت به دهه ۷۰میلادی، ۲۲پای افزایش یافته است؛ وی هنوز تا صدد بلند فاصله زیادی دارد.

مدیرگروه مهاجرت پژوهشکده سیاستگذاری علم و فناوری و صنعت دانشگاهی صنعتی شریف به گزارش پیمایش گالوپ در سال ۲۰۱۷ اشاره کرد و ادامه داد: بر اساس اطلاعات اعلام شده که در گزارش پیمایش گالوپ در جهان هستند که به دنبال مهاجرت، بر اساس گزارش گالوپ، ایرانیان از نظر تعداد افراد متمایل به مهاجرت به جمعیت، جزو ۴۰کشور اول قرار ندارند.

صلوئی با اشاره به برخی گفته‌ها که «۲۰۰۰ نفر از دارندگان مدارال سیاس و ۳۵۰ نفر از برترین‌های آزمون سراسری از ۲۵ سال‌های ۸۵ تا ۹۴ مهاجرت کرده‌اند

دربس گفتارهایی درباره شمس تبریزی در شهر کتاب

مرکز فرهنگی شهر کتاب از روز چهارشنبه (سوم مهرماه) و در آستانه روز بزرگداشت شمس تبریزی، در روز چهارشنبه ششمین تیریزی را در یک سال آینده در روزهای چهارشنبه با حضور صاحبزنان و استادان و ششمین پژوهان برگزار می‌کند.

شمس تبریزی کیست که دیدارش با مولانا، سرفصل مولانا او فراهم آورد؟

مولانا او را خلسرو اعظم، «خداوند خداوندان اسرار»، «سلطان سلطانان جان»، «نور مطلق»، «مجنر جان جان»، «مفسد نه فلک»، «بهر رحمت»، «بخت مکرر» و… «خورشید لطف»، «میر عبور»، «بخت مکرر» و… می‌خواند. وجود شمس به قوتیبه و ملاقاتش با او طوفانی را در محیط آرام این شاعر و به‌ویژه در حلقه آزادمتندان خاندان مولانا برانگیخت.

شمس و مولانا از مفاخر تاریخ و فرهنگ این مرز و بومند که شایسته است، شخصیت، زندگی و آثارش بیشتر تحلیل و بررسی شوند. زندگی شمس و مقالات او نیز به واگای دارد تا جایگاه او در تاریخ و فرهنگ ایران‌زمین و فرهنگ عرفان اسلامی روشن‌تر شود. مرکز فرهنگی شهر کتاب سپس از برگزاری درس گفتارهایی درباره مولوی، فردوسی، سعدی، عطار، حافظ، نظامی، خاقانی، ناصر خسرو، بیهقی، خواجوی

بین‌المللی کتاب تهران، گفت: با توجه به اشتراکات فرهنگی بین ایران و سوریه، حضور ناشران سوری در نمایشگاه‌های فرهنگی کتاب تهران فرصتی مناسب برای گسترش مبادلات فرهنگی بین دو کشور است. رئیس هیأت مدیره مجمع ناشران دفاع مقدس نیز در این نشست، گفت: ایران و سوریه بعد از جنگ چهار تحولاتی مهم را در جبهه مقابله با افراطی‌گری دشمنان دید که نیاز است این ظرفیت‌ها انتقال پیدا کنند.

علی نظاری افزود: در این خصوص ناشران و نویسندگان سوری مستقیماً تکنیکی دارند و این نوعی مردود تا بین دو کشور ارتباطی صورت گیرد تا ناشران و نویسندگان فعال‌تر شوند و با ترجمه کتاب‌ها بتوانند موضوع «مقاومت» را انتقال دهند.

می‌شوند و هندو و مسیحی و یهودی در این مراسم شرکت می‌کنند؛ این عین حسین همه مرزها را درهم شکسته است.

پایه فرهنگی پایه معرفت افزایی درباره اهل بیت است

علسی عظیمی، رئیس هیأت مدیره بنیاد دعبل خراسی، پژوهش‌های فرهنگی را پایه معرفت افزایی درباره اهل بیت (ع) دانست و گفت: مکتب شیعه لایلی است و ولایت سه معنا دارد: یکی دوستی، دومی نزدیکی، سومی سرپرستی. اگر محبت ایجاد شود، عشاق و معشوق به هم نزدیک می‌شوند و اگر این نزدیکی به تبعیت بینجامد، سرپرستی روی می‌دهد؛ این گونه است که جامعه شیعی با ولایتی بر پایه محبت، سرپرستی می‌شود. راهبردهای شیعی ما بر اساس محبت و محبت اساس معرفت است. حرکت ما در کتاب سال عاشورا، افزایش اهل بیت شیدایی و دانایی باید با هم باشند. امام حسین (ع)، متعلق به همه مردم جهان است و به هیچ دلیل ندارد: به همین دلیل و به محبت دوستان با همه سخن‌ها امسال هم این دوره برگزار شده است.

زاتری: مقتل‌ها باید بازنویسی شوند

خود به ریشه‌ها و پشت صحنه‌های واقعه درخاسته است و شاید به همین دلیل ایشان از نام مقتل به نام تفسیر تاریخ رسیده است. مثلاً آثار در کتاب بررسی می‌کند چگونه این‌سعد انتخاب شد در حالی که او از اولین کسانی بود که امام را به کوفه دعوت کرد؛ بود که دلیل کوتاه بودن عذرت در محرم پرداختن به پشت صحنه‌ها برای منبری‌ها و روشت‌خوانان است. حتی عالم هم مهیا نیست و کم پیشش می‌آید چنین قیافیی توضیح داده شوند.

مدیرمسئول ماهنامه خیمه تأکید کرد: نکته سوم، کار آقای صاحبی جامع است و امام را کوتاه‌گون حادثه را تحلیل کرده است. در رابطه با عاشورا یک نقل دقیق بسا نیازهای امروز مردم نیاز اوست. وی ادامه داد: در رابطه با محرم مرحوم صاحبی سه نسخه منتشر است. این کتاب برخی اشکالات ویرایشی وجود دارند که تصحیح و تکمیل می‌شوند.

پیش از این پژوهش‌های بانک جهانی در سال ۲۰۱۷، تعدادهای مهاجران ایرانی در جهان ۲۷۲هزار و ۳۴۴ نفر بوده و رتبه ایران در سال ۱۳۹۲کشور بر اساس این آمارها پانچاه و چهارم است که نسبت به دهه ۷۰میلادی، ۲۲پای افزایش یافته است؛ وی هنوز تا صدد بلند فاصله زیادی دارد.

مدیرگروه مهاجرت پژوهشکده سیاستگذاری علم و فناوری و صنعت دانشگاهی صنعتی شریف به گزارش پیمایش گالوپ در سال ۲۰۱۷ اشاره کرد و ادامه داد: بر اساس اطلاعات اعلام شده که در گزارش پیمایش گالوپ در جهان هستند که به دنبال مهاجرت، بر اساس گزارش گالوپ، ایرانیان از نظر تعداد افراد متمایل به مهاجرت به جمعیت، جزو ۴۰کشور اول قرار ندارند.

صلوئی با اشاره به برخی گفته‌ها که «۲۰۰۰ نفر از دارندگان مدارال سیاس و ۳۵۰ نفر از برترین‌های آزمون سراسری از ۲۵ سال‌های ۸۵ تا ۹۴ مهاجرت کرده‌اند

ابطال ۵۲۴مقاله غیرمجاز ایرانی در مدت ۸سال

مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی و سیاستگذاری امور پژوهنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: در سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹، حدود ۵۲۴ هزار مقاله در جهان قابل شده‌اند که ۵۲۴ مورد از آن مقالات، ایرانی بوده‌اند.

به گزارش ایرنا، علی شریفی درباره اقدامات انجام شده در حوزه جلوگیری از تخلفات نشریات علمی گفت: تهیه فهرست نشریات تحویل متقاضیان برای تعیین محل و صورت غیرمجاز، از دانشگاه و موسسات آموزشی عالی و پژوهشی، تلفن همراه، حدود ۳۰۰مورد توسط وی دلیل ارسال انی شناسایی و محل تحصیل آنها به وزارت علوم (دفتر حقوقی) اعلام شده است.

وی دلیل ارسال انی شناسایی به سازمان سنجش را مشخص نمود و اعلام کرد: از زمان استقرار وزارت علوم و فراوان در طول دوره یادداشت شده، ۵۰ مورد نیز برای حمایت به تصویب رسیده‌اند.

سوریه خواستار امضای تفاهمنامه همکاری نشر با ایران شد

س‌ویکمین دوره نمایشگاه کتاب سوریه ۲۱نوهریور در حالی فعالیت خود را آغاز کرد که مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران با نمایش ظرفیت‌های نشری کشورمان در این دوره از نمایشگاه حضور یافت. این مؤسسه در غرقه‌ای به نمایش مساحت ۸۰مترمربع و با نمایش ۳۵۰عنوان کتاب در زمینه ادبیات دفاع مقدس، انقلاب اسلامی، دین، ادبیات معاصر، کودک و نوجوان، ادبیات شناسی، هنر، آموزش زبان فارسی و کتاب‌های ادبی برگزیده جهان جایز داشت. گذشته از این دوره از نمایشگاه شرکت کرده است. معرفی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در قالب بروشور، دعوت از ناشران شرکت‌کننده در نمایشگاه براسای حضور در س‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی

جایزه دعبل: کتاب سال عاشورا

دو سالانه جایزه دعبل؛ کتاب سال عاشورا، در سال ۱۳۹۱در بنیاد دعبل خراسی به تصویب رسید. نخستین دوره آن در بهار ۱۳۹۲، چهار ساله ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳برگزار شد. دوره دوم در سال ۱۳۹۶آثار منتشر شده از سال ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶ را برگزید و سومین دوره این جایزه امسال به پایان خود نزدیک می‌شود.

در دوره سوم، ۲۶۴ عنوان کتاب به دبیرخانه ارسال شده‌اند که بالاترین تعداد آثار رسیده به حوزه پژوهش‌های فرهنگی را مربوط می‌شود و شامل ۶۸ عنوان کتاب و شعر با ۵۲ عنوان کتاب بوده است. ازجایزای و داوری آثار دو مرحله انجام شده که ۳۵آثار از استادان دانشگاه، پژوهشگران و هنرمندان، به‌عنوان برگزیده انتخاب‌ها در کتاب سال عاشورا، در بهار ۱۳۹۷برگزار شد. سال عاشورا، روز چهارشنبه ۲۷ شهریورماه ساعت ۱۶در بنیاد اندیشمندان علوم انسانی برگزار خواهد شد.

گرفت همچنان وجود دارد. صاحبی

در کتاب خود همه این جنبه‌ها را باهم دیده است. به علاوه نثر روان و شیوای کتاب از دیگر امتیازات آن است که کتاب را برای خواننده جذابیت دارد. به همین دلیل و به محبت دوستان با همه سخن‌ها امسال هم این دوره برگزار شده است.

گرفت همچنان وجود دارد. صاحبی باهم دیده است. به علاوه نثر روان و شیوای کتاب از دیگر امتیازات آن است که کتاب را برای خواننده جذابیت دارد. به همین دلیل و به محبت دوستان با همه سخن‌ها امسال هم این دوره برگزار شده است.

گرفت همچنان وجود دارد. صاحبی باهم دیده است. به علاوه نثر روان و شیوای کتاب از دیگر امتیازات آن است که کتاب را برای خواننده جذابیت دارد. به همین دلیل و به محبت دوستان با همه سخن‌ها امسال هم این دوره برگزار شده است.

گرفت همچنان وجود دارد. صاحبی باهم دیده است. به علاوه نثر روان و شیوای کتاب از دیگر امتیازات آن است که کتاب را برای خواننده جذابیت دارد. به همین دلیل و به محبت دوستان با همه سخن‌ها امسال هم این دوره برگزار شده است.

گرفت همچنان وجود دارد. صاحبی باهم دیده است. به علاوه نثر روان و شیوای کتاب از دیگر امتیازات آن است که کتاب را برای خواننده جذابیت دارد. به همین دلیل و به محبت دوستان با همه سخن‌ها امسال هم این دوره برگزار شده است.

گرفت همچنان وجود دارد. صاحبی باهم دیده است. به علاوه نثر روان و شیوای کتاب از دیگر امتیازات آن است که کتاب را برای خواننده جذابیت دارد. به همین دلیل و به محبت دوستان با همه سخن‌ها امسال هم این دوره برگزار شده است.

قواعد دنیای سیاست نقش تعیین کننده‌ای در مناسبات علمی دارد

حمایت قرار می‌دهم. وی افزود: در حال حاضر ۸۰۰ هزار دانشجو در آغاز سال تحصیلی که در حاشیه آموزش است و به حاشیه جلاس رفسی است. دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی برگزار شد. اعلام کرد: شیوه‌نامه انضباطی جدید دانشجویان باید در آن بر رعایت حقوق دانشجویان تأکید باشد. همچنین پذیرش دانشجویان با تأکید بر این‌که فصل الخطاب در دانشگاه‌ها در هر کاری، ضابطه و قانون است، گفت: ضروری است مسئولان دانشگاهی به دانشجویان اتوان اقتصادی که از حداقل‌ها هم محروم هستند توجه بیشتری داشته باشند و آنان را بیشتر در بنیاد.

مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران بر لزوم حل مشکلات و نقاط ضعف سامانه سنجید برای ثبت‌نام سروس مدراس در شهر تهران تأکید کرد. به گزارش ایسنا، دانش‌آموزان فراوان در این رونمایی با سروس مدراس ویژه شهر تهران گفت: نیازهای حدود یک میلیون و ۴۰۰هزار نفر دانش‌آموز در کلاس‌های شهر تهران حاضر خواهند شد و با احتساب کلاس‌های مدراس غیر دولتی ۱۴۰هزار کلاس درآید. آماده حضور دانش‌آموزان در شهر تهران خواهند بود.وی تأکید کرد: سامانه‌های نیروی انسانی با توجه به خروج ۷هزار تیر به دلایلی همچون بازنتیجگی از مجموعه آموزش و پرورش شهر تهران و ورود فقط ۹۰هزار از همکاران به این مجموعه تناسب مناسبی وجود ندارد و متأسفانه کاردان نیروی انسانی، تهران را تهدید می‌کند. این موضوع به استاندار تهران و تلاش خواصم کرد که در سطح تهران مشکلات را حل کند. گفت: ضروری است مسئولان دانشگاهی به دانشجویان اتوان اقتصادی که از حداقل‌ها هم محروم هستند توجه بیشتری داشته باشند و آنان را بیشتر در بنیاد.

مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران بر لزوم حل مشکلات و نقاط ضعف سامانه سنجید برای ثبت‌نام سروس مدراس در شهر تهران تأکید کرد. به گزارش ایسنا، دانش‌آموزان فراوان در این رونمایی با سروس مدراس ویژه شهر تهران گفت: نیازهای حدود یک میلیون و ۴۰۰هزار نفر دانش‌آموز در کلاس‌های شهر تهران حاضر خواهند شد و با احتساب کلاس‌های مدراس غیر دولتی ۱۴۰هزار کلاس درآید. آماده حضور دانش‌آموزان در شهر تهران خواهند بود.وی تأکید کرد: سامانه‌های نیروی انسانی با توجه به خروج ۷هزار تیر به دلایلی همچون بازنتیجگی از مجموعه آموزش و پرورش شهر تهران و ورود فقط ۹۰هزار از همکاران به این مجموعه تناسب مناسبی وجود ندارد و متأسفانه کاردان نیروی انسانی، تهران را تهدید می‌کند. این موضوع به استاندار تهران و تلاش خواصم کرد که در سطح تهران مشکلات را حل کند. گفت: ضروری است مسئولان دانشگاهی به دانشجویان اتوان اقتصادی که از حداقل‌ها هم محروم هستند توجه بیشتری داشته باشند و آنان را بیشتر در بنیاد.

مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران بر لزوم حل مشکلات و نقاط ضعف سامانه سنجید برای ثبت‌نام سروس مدراس در شهر تهران تأکید کرد. به گزارش ایسنا، دانش‌آموزان فراوان در این رونمایی با سروس مدراس ویژه شهر تهران گفت: نیازهای حدود یک میلیون و ۴۰۰هزار نفر دانش‌آموز در کلاس‌های شهر تهران حاضر خواهند شد و با احتساب کلاس‌های مدراس غیر دولتی ۱۴۰هزار کلاس درآید. آماده حضور دانش‌آموزان در شهر تهران خواهند بود.وی تأکید کرد: سامانه‌های نیروی انسانی با توجه به خروج ۷هزار تیر به دلایلی همچون بازنتیجگی از مجموعه آموزش و پرورش شهر تهران و ورود فقط ۹۰هزار از همکاران به این مجموعه تناسب مناسبی وجود ندارد و متأسفانه کاردان نیروی انسانی، تهران را تهدید می‌کند. این موضوع به استاندار تهران و تلاش خواصم کرد که در سطح تهران مشکلات را حل کند. گفت: ضروری است مسئولان دانشگاهی به دانشجویان اتوان اقتصادی که از حداقل‌ها هم محروم هستند توجه بیشتری داشته باشند و آنان را بیشتر در بنیاد.

مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران بر لزوم حل مشکلات و نقاط ضعف سامانه سنجید برای ثبت‌نام سروس مدراس در شهر تهران تأکید کرد. به گزارش ایسنا، دانش‌آموزان فراوان در این رونمایی با سروس مدراس ویژه شهر تهران گفت: نیازهای حدود یک میلیون و ۴۰۰هزار نفر دانش‌آموز در کلاس‌های شهر تهران حاضر خواهند شد و با احتساب کلاس‌های مدراس غیر دولتی ۱۴۰هزار کلاس درآید. آماده حضور دانش‌آموزان در شهر تهران خواهند بود.وی تأکید کرد: سامانه‌های نیروی انسانی با توجه به خروج ۷هزار تیر به دلایلی همچون بازنتیجگی از مجموعه آموزش و پرورش شهر تهران و ورود فقط ۹۰هزار از همکاران به این مجموعه تناسب مناسبی وجود ندارد و متأسفانه کاردان نیروی انسانی، تهران را تهدید می‌کند. این موضوع به استاندار تهران و تلاش خواصم کرد که در سطح تهران مشکلات را حل کند. گفت: ضروری است مسئولان دانشگاهی به دانشجویان اتوان اقتصادی که از حداقل‌ها هم محروم هستند توجه بیشتری داشته باشند و آنان را بیشتر در بنیاد.

مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران بر لزوم حل مشکلات و نقاط ضعف سامانه سنجید برای ثبت‌نام سروس مدراس در شهر تهران تأکید کرد. به گزارش ایسنا، دانش‌آموزان فراوان در این رونمایی با سروس مدراس ویژه شهر تهران گفت: نیازهای حدود یک میلیون و ۴۰۰هزار نفر دانش‌آموز در کلاس‌های شهر تهران حاضر خواهند شد و با احتساب کلاس‌های مدراس غیر دولتی ۱۴۰هزار کلاس درآید. آماده حضور دانش‌آموزان در شهر تهران خواهند بود.وی تأکید کرد: سامانه‌های نیروی انسانی با توجه به خروج ۷هزار تیر به دلایلی همچون بازنتیجگی از مجموعه آموزش و پرورش شهر تهران و ورود فقط ۹۰هزار از همکاران به این مجموعه تناسب مناسبی وجود ندارد و متأسفانه کاردان نیروی انسانی، تهران را تهدید می‌کند. این موضوع به استاندار تهران و تلاش خواصم کرد که در سطح تهران مشکلات را حل کند. گفت: ضروری است مسئولان دانشگاهی به دانشجویان اتوان اقتصادی که از حداقل‌ها هم محروم هستند توجه بیشتری داشته باشند و آنان را بیشتر در بنیاد.

مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران بر لزوم حل مشکلات و نقاط ضعف سامانه سنجید برای ثبت‌نام سروس مدراس در شهر تهران تأکید کرد. به گزارش ایسنا، دانش‌آموزان فراوان در این رونمایی با سروس مدراس ویژه شهر تهران گفت: نیازهای حدود یک میلیون و ۴۰۰هزار نفر دانش‌آموز در کلاس‌های شهر تهران حاضر خواهند شد و با احتساب کلاس‌های مدراس غیر دولتی ۱۴۰هزار کلاس درآید. آماده حضور دانش‌

اطلاعات

موافقت رهبر معظم انقلاب با برداشت از صندوق توسعه ملی برای تکمیل راه آهن چهار-زاهدان

زاهدان: مقام معظم رهبری با برداشت ۳۰۰ میلیارد یورو از صندوق توسعه ملی برای تسریع در ساخت راه آهن چهار به زاهدان موافقت کردند. به گزارش خبرگزاری صدا و سیمای مرکز سیستان و بلوچستان، وزیر راه و شهرسازی گفت: بابت تکمیل خط آهن چهار-زاهدان از مقام معظم رهبری درخواست برداشت از صندوق توسعه ملی داشتیم که ایشان موافقت کردند و پیش‌بینی می‌شود پروژه تا سال ۱۴۰۰ به پایان برسد.

آیت‌الله ری شهری: زمینه حضور حد اکثری در مراسم اربعین فراهم شود
سرویس شهرستانها:تولیت آستان مقدس سیدالکظیم(ع) با تأکید بر این که تمامی دستگاه‌های اجرایی باید زمینه حضور حداکثری مردم را در مراسم اربعین-عراق و جاماندگان آن در تهران را فراهم کنند، گفت: این اجتماع زمینه‌ساز حکومت جهانی اسلام است.

آیت‌الله محمد محمدی ری شهری در جلسه برنامه‌ریزی پیاپدهوری جاماندگان اربعین سنجی(ع) در شهرری اعلام کرد: موضوع پیاده‌روی اربعین با حضور حداکثری مسلمانان ایرانی زبادی از مکتب الهی است(ع) برای جهانیان دارد.وی با بیان این که دشمنان سرمایه‌گذاری‌های زیادی در حوزه‌های مختلف برای خلوت کردن مراسم معنوی پیاده‌روی اربعین انجام می‌دهند، اضافه کرد: پیاده‌روی عظیم اربعین علاوه بر رساندن پیام امامان معصوم(ع) به مردم حال حاضر جهان، زمینه ظهور حضرت مهدی(عج) را نیز فراهم می‌کند.

تشییع پیکر هسمر آیت‌الله زاهد
سرویس شهرستانها:پیکر حاجیه خاتمه اشرف بانکی هسمر مرحوم آیت‌الله حاج شیخ احمد زاهدانجفی و مادر شهید هادی زاهد در اصفهان تشییع شد. آیت‌الله طباطبائی‌زاده نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه اصفهان بر پیکر مرحومه بانکی اقامه نماز کرد.پیکر مرحومه بانکی از حسینیه امام جعفر صادق(ع) بر دستان اهالی علی قلی‌آقا و بی‌دایاد تشییع و در باغ رضوان اصفهان به خاک سپرده شد.

قرائت کبفرخواست متهمان پرونده حیف و میل اموال مردم
سرویس خبر: نخستین جلسه رسیدگی به اتهام‌های متهمان پرونده مؤسسه غیرمجاز حافظ و شرکت کشاورزی خونه طلایی مهر ماندگار به ریاست صلاوتی در شعبه چهارم دادگاه ویژه رسیدگی به پرونده اخلاکگران و مفسدان اقتصادی برگزار شد.
در این جلسه، قاضی شعبه پرونده مؤسسه غیرمجاز حافظ ۱۴ جلد و ۶ تهم با مدیرعاملی سید احسانالله، مدیر باقری برزی و ۵۰ شاکی از محله بانک مرکزی است.وی افزود: این مؤسسه غیرمجاز که ۲۰ شعبه در شهرهای مختلف دارد، ۷۵۷۱ نفر سپرده‌گذار هم دارد که ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال جذب سپرده انجام گرفته است.

اجلاس فرماندهان مرزبانی ایران و عراق در بغداد برگزار می‌شود
سرویس خبر: معاون اجتماعی فرماندهی مرزبانی ناجا از برگزاری هشتمین اجلاس مرزی فرماندهان مرزبانی جمهوری اسلامی ایران و عراق در بغداد خبر داد.

هرنگباز ابوالقاسم خاتمی گفت: این نشست در راستای هماهنگی بیشتر مرزبانان دو کشور به مدت چهار روز در بغداد برگزار می‌شود.

وی افزود: سردار قاسم رضایی فرمانده مرزبانی ناجا و شهید حامد عبدالله ابراهیم‌الحسینی فرمانده مرزبانی عراق در این اجلاس به بررسی ترده زائران اربعین حسینی(ع)، حسن اجرای قرارداد انتظامات مرزی و پروتکل‌های طرفین در اتخاذ راهکارهای مناسب برای ارتقاء امنیت مرزهای مشترک خواهند پرداخت.

صدور حکم اعدام برای ۲ عضو گروهک تروریستی در زاهدان
سرویس شهرستانها: دادستان عمومی و انقلاب مرکز سیستان و بلوچستان گفت: حکم قطعی ۲ نفر از اعضای گروهک‌های تروریستی از سوی دادگاه انقلاب زاهدان به اعدام و حبس صادر شده است.

حجت الاسلام علی موحدی راد به این توضیح داد: این ۲نفر به نام‌های «امین» و «عبدالحکیم» که به‌جرم محاربه، عضویت و همکاری با گروهک‌های تروریستی از سوی دادگاه انقلاب زاهدان به ۱۰ سال حبس و اعدام محکوم شده‌اند اما این حکم غیرقطعی است.وی ادامه داد: این ۲ متهم نیز همانند سایر افراد می‌توانند نسبت به حکم صادر شده اعتراض کنند که وکیل یک نفر از آنها نیز اعتراض خود را اعلام کرده و متهم دوم نیز ۲ هفته مهلت دارد تا نسبت به حکم تقاضای بازبینی بدهد که پس از آن به منظور بررسی دقیق‌تر پرونده به دیوان عالی کشور ارسال می‌شود.

داروهای مخدر هولوگرام دار می‌شوند
سرویس خبر: مدیرکل درمان و حمایت‌های اجتماعی ستاد مبارزه با موادمخدر با بیان این که به منظور هولوگرام‌دار کردن داروهای آگونیست مورد استفاده در درمان اعتیاد از جمله «متادون» تدابیر بسیاری در دستور کار جلسات کمیته درمان ستاد قرار گرفته است، افزود: باتوجه به این که کلدار کردن داروهای متادون برعهده سازمان غذا و دارو قرار دارد، این سازمان در حال اجرای پیش نیازها، مقدمات و زیرساخت‌های این کار است.

حمید جمعه‌پور با اشاره به آخرین وضع نشت داروی متادون در بازار آزاد، گفت: باتوجه به این که مراحل مختلفی از تولید تا مصرف داروی متادون طی می‌شود، ممکن است نشت دارو از قسمت‌های مختلفی از فرایند رخ دهد. لذا زمانی که صحبت از نشت این دارو می‌شود، نباید فقط روی بیمار با مرکز درمان تأکید و تمرکز داشت.

وی افزود: ستاد غذا و دارو مکلف شده اقداماتی را به منظور هولوگرام‌دار کردن داروهای مخدر مورد استفاده در درمان اعتیاد انجام دهد. همچنین تألیاری

کردن داروهای مخدر مورد استفاده در درمان اعتیاد انجام دهد. همچنین تألیاری

پایگاه ششم شکاری خلبان شهید علیرضا یاسینی بوشهر در نظر دارد جهت احداث پایگاه پمپ بنزین (با عنوان پرواز ۲) از طریق انتشار مناقصه نسبت به تعیین پیمانکار اقدام نماید.لذا از متقاضیان در خواست می گردد تا قبل از ارایه پیشنهادهای خود از محل احداث پمپ بنزین مورد نظر بصورت میدانی بازدید بعمل آورده وحد اکثر تا ساعت ۱۳ مورخ ۱۳/۰۷/۹۸ به نشانی بوشهر پایگاه هوایی، ستاد فرماندهی (پشتیبانی – ماتریل تهیه) تحویل نمایند.

ضمناً جهت کسب اطلاعات بیشتر در زمینه مذکور می توان با شماره تلفن های ۰۷۷-۳۰۶۱-۹۱۷-۷۷۵-۰۹۱۷-۳۱۵۴۳۰۰۳-۰۷۷ در اوقات اداری (از ساعت ۷ صبح لغایت ۱۳) تماس حاصل فرمایند.

پایگاه ششم شکاری خلبان شهید یاسینی بوشهر

سرویس خبر: رئیس قوه قضائیه گفت: اگر کانادا از قصد خود برای مصدات غیرقانونی اموال ایران دست برندارد، مقابله می‌کنم.
وی گفت: ما در این قضیه به هیچ وجه ساکت نخواهیم ماند.
حمایت از تولیدکنندگان و کارآفرینان
رئیس دستگاه قضا گفت: حمایت از تولیدکننده و کارآفرین باید در همه ابعاد حقوقی، قضایی، مالی بانکی انجام گیرد و سازمان‌های پولی و بانکی کشور باید اولویت تسهیلات بانکی را به تولیدکننده بدهند.

وی افزود: باید در نتیجه جدی گرفتن اینف ضروریات، اتفاقی بیفتد و اگر اتفاقی

بیفتد، بیان این مسائل برای مردم مایان‌آور

می‌شود زیرا تلاش مردم از ما مسؤولان این

است که در زمینه اجرای عدالت و قانون،

رفع اطاله دادرسی، کاهش جمعیت کیفری

رئیسى افزود: در این صورت حتما

نخستین جلسه رسیدگی به پرونده شبتم نعمت‌زاده

سرویس خبر: نخستین جلسه رسیدگی به اتهام‌های شبنم نعمت‌زاده، احمدرضا لشکری‌پور و شرکت توسعه دارو، رسا در شعبه سوم دادگاه ویژه رسیدگی به جرائم اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

پرداخت.

نماینده دادستان گفت: اتهامات

شبنم نعمت‌زاده ضربه سنگینی به

اخلاکگران و مفسدان اقتصادی به

ریاست مسعودی‌مقام برگزار شد.

در این جلسه نماینده دادستان

کیفرخواست متهمان را قرائت کرد

و شبنم نعمت زاده به دفاعیات خود

بازگشتن روزگار وصل

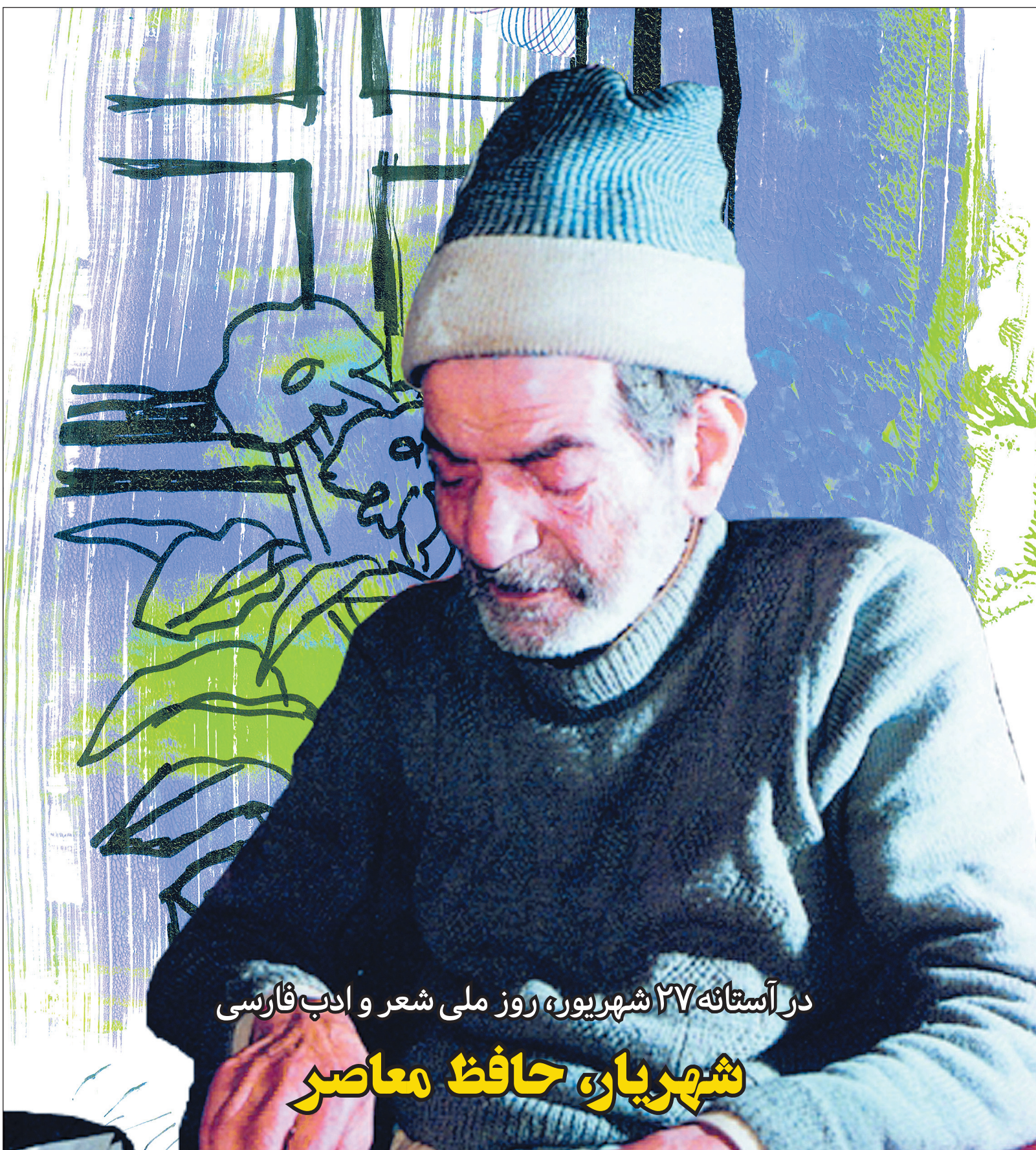
درباره «در جستجوی فریده»
نماینده سینمای ایران در اسکار

۵۰۷

ضمیمه ادبی هنری روزنامه اطلاعات

سه‌شنبه ۲۶ شهریور ۱۳۹۸ - سال نود و چهارم - شماره ۲۷۳۸۰

در آستانه ۲۷ شهریور، روز ملی شعر و ادب فارسی

شهریار، حافظ معاصر

• محمدرضا حیدرزاده

نگاهی به رمان «گذر رنج و جنون»، نوشته بهارک کشاورز

شور زندگی در محله تنهایی

بیاندازد اما شیشه ها را بخار گرفته بود. بخار غذا و دود سیگار و قلیان. باز شدن در، بوی نامطبوعی از آن خارج شد. عمودالله با سینی چای بیرون آمد. میان چهار چوب در ایستاد. در حال پاک کردن عرق پیشانی با دستمال قرمز رنگ بلند یزدی یادگار پدرش بود که چشمش به زینل افتاد. هاج و واج، مات و مبهوت نگاهش کرد. سری تکان داد و با خود زمزمه کرد: «یا امام هشتم، خودت به خیر بگذرون؛ باز پیدایش شد».

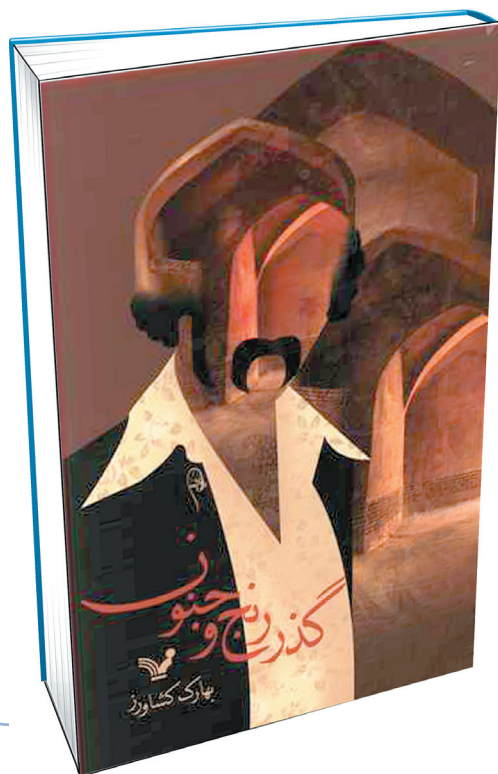
زینل از بچگی همیشه توی محل با بچه ها گلاویز می شد. همیشه زیر بغل لباس هاش پاره بود. حالا هم که مرد گنده ای شده بود، سر و کول این و آن را می زد و چاقو می کشید. آدم بد پيله و پر رویی بود. مردم رو می چاپید و گردن کلفتی می کرد...

ملیحه پشت شیشه درگاهی اتاق ایستاده و به آسمان ابری خیره شده بود. وقتی باران می بارید چنان محو و مسحور ریزش دانه های باران می شد که گویی ستاره از آسمان می بارد. بهار گذشته بی بی جانش را از دست داد. با رفتن او خانه سوت و کور شده بود. آقا قدرت، آقا جان، ملیحه با عرق گیر رکابی و سینه پر پشم، کنار چراغ علاءالدین رنگ و رو رفته وسط اتاق نشسته بود.

ملیحه دست به سینه بالا سر او ایستاده و به آقا جانش خیره شده بود که با سوزن لحاف دوزی بی بی جان با چه مشقتی در حال دوختن پارگی کنشش است. ملیحه از کودکی به یاد نمی آورد که مهر پدری دیده باشد. پدرش خانه که می آمد هر شب یکریز مادرش را فحش می داد و با مشت می کوبید بر سرش. آرام پای سماور در حال جوش نشست. آقا قدرت زیر چشمی نگاهی به او کرد و همان طور که سرش به کارش گرم بود گفت: «شوم چیه؟». ملیحه در حالی که دستان ظریفش را کنار چراغ گرم می کرد، آهسته گفت: «یه خورده عدسی بار گذاشتم آقا جان».

آقا قدرت با چشمانی که رگ هایش به قرمزی می زد با عصبانیت نگاهی به ملیحه انداخت و گفت: «مگه گوشت توی این خونه نیست؟» ملیحه پوست انگشت سیاه اش را جوید، سرش را به زیر انداخت و آهسته گفت: «توم شده آقا جان». نگاهش به پدرش بود که از جا بلند شد، پیژامه راه راهش را بالا کشید و سمت چوب لباسی کنار در اتاق رفت. از جیب شلوارش چند سکه بیرون آورد و رو به ملیحه کرد و گفت: «پاشو. برو بازارچه از بایرام یه سیر و نیم گوشت بگیر. بهش بگو قدرت گفت همین روزها می آم حساب بی حساب می کنم».

ملیحه بدون گفتن چون و چرا از جا بلند شد. به سمت چوب لباسی رفت. در دل خدا می کرد آقا جان بگوید: «نمی خواد بری خودم می رم». از ارادل کوچه و بازارچه می ترسید. دکه های ژاکت را بست و چادر را از چوب رختی بیرون کشید و سر کرد. صورت گرد و سفید داشت با دماغ ظریف و یک جفت چشم سبز غم زده و گریان. در حال گرفتن پول از آقا جانش بود که آقا قدرت گوشه چادرش را کشید و انگشت سیاه را به نشان تهدید جلو چشمان برق زده ملیحه تکان داد و گفت: «آسه میری آسه میای، شنفتی چی میگم».

تیغ آباد، محله ای بود عقب مانده و توسری خورده با مردمی بیچاره تر از بیچاره. اینجا گذری بود به نام تپانچه. پر از مفتش و مفتخور. از آن محله های نکبتی که زشتی از در و دیوارش می بارید. در این محله همه جور آدمی پیدا می شد: چادری، نظامی، دزد، قمه کش.

ملیحه با چادری گلدار و بقچه ای در بغل، از سر گذر به کوچه باغ پیچید. در بغل، از سر گذر به کوچه باغ پیچید. چند بچه گریه بازگوش از سر و کول هم آویزان بودند. نزدیک به ظهر کوچه ها ساکت بود. آفتاب هنوز به میانه آسمان نرسیده و نور لاجونش سر خانه ها و قسمتی

از کوچه را گرفته بود.

در کوچه باغ، آب به موازات دیوار خانه ها جاری می شد. انتهای کوچه باغ، آب انباری بود که چهل پله داشت و همیشه صداهای عجیب به همراه چک چک آب از آن خارج می شد. ملیحه چشمانش را بست و بدو از جلوی آب انبار گذشت.

کوچه باغ ساکت بود. زنجیر کهنه در خانه، در باد می رقصید و لق لق صدا می کرد. دری کهنه و پوسیده. لنگه های چوبی در حیاط، مدام جیرجیر می کرد. خانه کمی مخروبه بود با پی شکسته. ملیحه کلون در را کوبید. لحظه ای بعد از انتهای حیاط صدای رگه دار مردانه ای پیچید «کیه...».

صدای آب حوضی در گذر پیچید. همراه آن صدای چکش مسگرها بلند شد. پشت این صداها پسر بچه ای با سر تراشیده، صورتی کثیف که هر از گاهی آب بینی اش را با سر آستین چرک مالش پاک می کرد، دوان دوان از سر گذر به میدانچه پیچید. دار و دسته کریم آنجا جمع بودند. با صدای پسر بچه، همگی تسبیح در دست از جا بلند شدند. «زینل از زندان آزاد شد. زینل از زندان آزاد شد»...

***

رمان «گذر رنج و جنون» نوشته بهارک کشاورز، توسط انتشارات کتابسرای تندیس به بازار کتاب آمده است. این نویسنده که متولد شهریور ۵۷ و فارغ التحصیل رشته عکاسی و فیلمبرداری است، با توجه به اشتیاق زیادی که برای نوشتن داشت، در کارگاه آموزش فیلمنامه نویسی شرکت کرد و پس از مدتی رمان «سالومه» را در سال ۹۰ نوشت و پس از آن با حضور مستمر در کارگاه آموزش داستان نویسی، نوشتن رمان «گذر رنج و جنون» را با دو سال کار تحقیق و پژوهش آغاز کرد که در بهار امسال منتشر و روانه بازار کتاب شد. در روزگاران گذشته در محلات فقیرنشین که هر محله ای در قرق تعدادی اوباش قرار داشت، دختری به نام ملیحه که مادرش را یک سال قبل از دست داده باید با پدری بی عاطفه و مردمی که جز لذت بردن از رنج ضعیف ترها کار دیگری ندارند مقابله کرده، با آن ها زندگی کند و کوچه پس کوچه های درد و رنج را پشت سر بگذارد.

نویسنده در این رمان، از نگون بختی دختران و زنانی می نویسد که در دوران حاکمیت خان و خان زاده ها بر مردم کوچه و بازار، هرگاه مورد شقاوت قرار می گرفتند به دربار و درباریان فحاشی می کردند و همه نگون بختی خود را از بی غیرتی کاخ نشینان می دانستند.

در این رمان می خوانیم:

صدای قدم های بلند و کش دار زینل در بازارچه پیچید. قد بلند و لاغر اندام با موهایی از ته تراشیده که تازه بلند شده بود. بینی دراز و دهانی گشاد با لب هایی سیاه شده. پوست صورتش پریده رنگ بود. کت بلند مشکی بر دوش و کفش های نوک تیزی که همیشه خدا خوایده بود. بینی اش از چند جا شکسته و جای زخمی قدیمی شبیه به چاقو کنار شقیقه اش چال انداخته که یادگار خلیل کوسه بود.

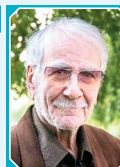
دست در جیب سوت می زد و می آمد. هر از گاهی هم گردن می شکاند و به پشت سر خود نگاه می کرد. اهل گذر جلدی مقابل درگاهی دکان هایشان ایستادند و به آمدن زینل نگاه کردند. همیشه در حال خط و نشان کشیدن برای همه بود.

زینل چشمش به قهوه خانه افتاد. جلوی در روی نیمکت های چوبی چند مرد همزمان چپ می کشیدند. عده ای هم داخل قهوه خانه چای می خوردند و قلیان می کشیدند. قهوه خانه نسبتاً بزرگ، تاریک و گرم بود. آدم های جورواجوری روی نیمکت هایش نشسته بودند. زینل سعی کرد نگاهی به داخل

با دکتر دینانی در جهان مولانا

کیمیای عشق

کریم فیضی

دم آتشین مولانا

«نیست باد» را هم می توان به معنای نفرین گرفت، هم می توان آن را خبری گرفت که حاصلش بود و نبود چنین انسانی است. البته نفرین در اینجا به واقع نزدیک تر است.

از هر چه بگذریم، نمی توانیم دم آتشین مولانا را نادیده بگیریم که در هشتصدسال گذشته با دمی آتشین و پر حرارت همچنان مشغول نوا و حکایت از نوای «نی» است.

به همین جهت هم سخن مولانا در جان انسان های آگاه و جویا آتش می گسترده. اگر جانی حرارت فهم داشته باشد، از سخن مولانا آتش می گیرد. چندی پیش شنیدم که یکی از مهمترین هنرپیشه های آمریکا، یکی از اشعار مولانا را روی بازوهایش حک و خالکوبی کرده بود. یک ایرانی درباره این کار از آن شخص سؤال می کند و او می گوید: این شعری است که شما نمی فهمید و من می فهمم! خودتان ملاحظه کنید که آتش سخن مولانا، از کجا تا کجا امتداد دارد.

تأمل در اشخاصی که در سطح بین المللی درباره مولانا کتاب نوشته اند، کافی است تا نشان بدهد که آتش وجود مولانا جایی را بدون گرما و حرارت بخشی رها نکرده است و دیگر لازم نیست از چوپرا و دیگران اسم ببریم. در این نای که او بر لب گذاشته، سخن او به واقع آتش است، بدون مجاز و بدون استعاره. نوای نی مولانا در گوش هر انسان تشنه ای آتش افزایی می کند.

پیش از اینکه به بیت بعدی برسیم، می خواهم تعلیق های بزم و آن اینکه مولانا سخن خودش را با «بشنو» از این نی شروع می کند و به عبارت دقیق تر: از ما می خواهد بشنوم و گوش بسپریم. به چه چیزی گوش بدهیم؟ به حرف های نی که تا اینجا گفت اعتقاد من این است که از بیت دوم تا آنجا که می گوید: آتش است این بانگ نای، ملفوظات نی است. اقوال نی است و مقول قول نی. این گفتار نی است که از نیستان تا مرا بریده اند، از نفیرم مرد و زن نالیده اند. همچنین نی می گوید که: هر کسی از ظن خود شد یار من. تا همین بیت مورد تفسیر، سخن، سخن نی است.

ما هم همین را گفتیم و گفتیم: نی خود مولانا است. ولی طبق این توضیح نی خود مولانا نیست، بلکه مولانا به این نی گوش می دهد و از ما هم می خواهد که گوش بدهیم و بشنوم. بشنو از نی، دعوت برای شنیدن حرف هایی است که از زبان نی خارج می شود. بعد از روایت حرف های نی، در اینجا مولانا خودش رشته کلام را به دست می گیرد و می گوید: آتش است این بانگ نای و نیست باد. در واقع از بیت دوم تا این بیت باید داخل گیومه قرار بگیرد و از زبان نی خوانده شود که شنیده شدنش خواست مولانا است.

حرف شما درست است. آنچه تا اینجا شنیدیم، نوای نی است. و مولانا که این نوا را شنیده است، از ما می خواهد که ما هم آن را بشنوم، به عبارت دیگر: بشنو از نی، آنچه من می شنوم.

بله، آنچه شنیدیم نوای نی بود، اما نی خود مولانا است. مولانا هم نی است هم شنونده. دمیده می شود در او و این حق است که می دمد. نائی حق است و مولانا نی است. صدا می دهد و خودش هم می شنود. هر کسی می تواند صدایی را که در او دمیده می شود، بشنود.

با این حال، از ما می خواهد که ما هم بشنوم. اشکالی ندارد. در او نواخته می شود و او می شنود و دیگران هم می توانند بشنوند و مولانا می خواهد که دیگران هم بشنوند. مولانا نی است، اما بحث در نائی است. نائی، حق است. حق است که در او می نوازند. ادعای وحی نباید کرد ولی الهامش قطعی است.

ادامه دارد

دلنوشته‌های آهان آهان‌دار
محبوب صالح‌علا

۸۷

بهار که می‌شود همه آرزوهایم را کارتن می‌کنم!

برف بکپو می‌ریزد و من هم اشک‌هایم را با سر آستین ژاکتم پاک می‌کنم و به خودم می‌گویم محمد عاقل باش. این اشک‌ها به درد هیچ کسی نمی‌خورد. چنان‌که تا امروز هیچ کس هیچ نفعی از مرگ خود نبرده است. آنها بازمی‌گردند و شادی مرسوم می‌شود.

محبوب من! حرف‌هایی است همچون لیمو شیرین، به هنگام نگویی تلخ می‌شوند. مصایبی هم هست که اگر به هنگام پریشانی بازی نکنی، خنده‌دار می‌شوند. مثل گفتن از عشق وقتی که مژه‌هایت سفید شده. یا هنگامی که رو به آخرین غروب نشست‌ای.

محبوب! بهار که می‌رسد باد سینه سپر کرده چاقو در دست به درختستان می‌رود و باغ‌ها را قرم می‌کند، دست می‌برد زیر لباس سیب.

محبوب! بهار می‌رسد و باد می‌وزد و روی بازوی درختان را یکی یکی خالکوبی می‌کند. روی سینه درخت سیبی می‌نویسد تو رسیدی ما هنوز در راهیم.

محبوب! حوالی بهار که می‌شود همه آرزوهایم را کارتن می‌کنم، با نخ قند و کش در کارتن‌ها را سفت می‌بندم. می‌برم در زیرزمین آرزوهایم می‌گذارم تا پس از تعطیلات نوروزی دوباره آن‌ها را بیاورم که از قدیم گفته‌اند از این ستون به آن ستون فرج است.

محبوب! این روزها پشت حیاط خانه پدری نرسیده، به امین‌الدوله زمستان چرت می‌زند. من گوش تیزی می‌کنم دیگر صدای سرفه از گل‌خانه‌مان شنیده نمی‌شود. دلم شور می‌زند چه اتفاق عجیبی هنوز عید نشده بوسه‌هایم تمام شده. امسال بعد از سال تحویل با این دهان بی‌بوسه و دست‌های مادرم، چه کنم؟

محبوب! نمی‌گذارم دهانم بی‌فایده باشد. با این لب‌ها حرف می‌زنم. به آنکه دوستش دارم و هم آنکه دوستش ندارم خواهم گفت دوباره روز می‌آید، چقدر این آفتاب آقاقت.

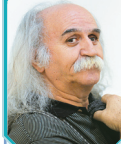
محبوب من! پرنده همراه تمام راه را ساکت بود. همین که شما را از دورها دیدم، بال‌هایم فریاد کشیدند. دیدم که بال‌های پرنده ادامه من بود. این‌ها را عوض کردم و از راه دیگری آمدم. باز کن در را که از خود جدا شده‌ام، با شما دردل‌ها دارم. در تغییرم. به راه نویی خواهم رفت.

محبوب! با همین دهان که اکنون حرف می‌زند شما را صدا زدم. در باز شد و من از شوق پیراهن دریدم.

محبوب! در راه بودم و شما را صدا زدم و خودم از خجالت آب شدم تا چاله‌ای در نزدیکی پایت روان بودم.

محبوب! گل‌های شرقی ابتدای غروب شروع می‌کنند به گل‌دادن تا سپیده صبح که باز، بسته می‌شوند تا غروب. و غروب باز، باز می‌شوند و چون رو به مشرق‌اند، این گل زرد را گل شرقی صدا می‌زنند. می‌گویند اگر کسی در غروب این گل را بو کند و در حال به یاد شما باشد هرگز از عشق فارغ نمی‌شود.

محبوب! جاده بسته است. دمدای سحر باز می‌شود. نگاه می‌کنم چه چشم‌اندازی بر دیوارهای شهر شاخه‌های گل ریخته. شادی راه گلی مرا بسته است. بر دیوارهای شهر و پنجره‌ها اعلامیه‌های روشن و آشکاری است و در سحرگاهان این همه مجنون، این همه لیلی، از قاب پنجره‌ها رد می‌شوند با دست‌های شبنمی. چه شب‌هایی است این شب‌ها!

حسن فرازمند

واکوی سرگذشت واقعی رادیو - ۱۷

رفتن مرتضی محجوبی به رادیو

م. م. م.

از راست به چپ صورت می‌گیرد و هیچ خط حاملی وجود ندارد، تمام علائم نیز مشخص شده‌است.

برگردان دست‌نوشته‌ها

دست‌نوشته‌های مرتضی محجوبی برای اولین بار توسط «بهار بر خوردار» پژوهشگر موسیقی به خط‌نویس موسیقی بین‌المللی برگردانده شده و در تابستان ۱۳۹۷ در قالب کتاب «ردیف پیانو استاد مرتضی محجوبی» توسط انتشارات هنر و فرهنگ منتشر گردید. بهار بر خوردار، طی توضیحاتی درباره این کتاب به خبرگزاری مهر گفته است:

«مبنای نگارش این ردیف موسیقی ارزشمند ایرانی، دست‌نوشته‌های باقی مانده از زنده یاد مرتضی محجوبی است. ردیف پیانوی استاد محجوبی، با وجود ارزشمندی آن، به دلیل نامأنوس بودن روش نت‌نگاری اش، مهجور واقع شده و تاکنون علاقه‌مندان به موسیقی ایرانی از آن بی‌بهره بوده‌اند. از اینرو در ابتدا به تحقیق و پژوهش در مورد نحوه نت‌نویسی استاد پرداختم و سپس دست‌نوشته‌های ردیف پیانوی استاد محجوبی را به خط‌نویس موسیقی بین‌المللی که برای همه هنردوستان قابل درک است، برگردانده و نهایتاً نت‌نویسی کامپیوتری آن را انجام دادم که حاصل آن کتاب ۳۶۶ صفحه‌ای حاضر، مشتمل بر ۷ دستگاه و ۵ آواز است. این کتاب اولین و تنها کتاب از ردیف پیانوی استاد مرتضی محجوبی به خط‌نویس موسیقی بین‌المللی است.

یکی از ویژگی‌های مهم این کتاب علاوه بر نوشته شدن به صورت حامل مضاعف برای ساز پیانو؛ قابلیت اجرای نت‌های دست‌راست آن (نت‌های کلید سل) به وسیله کلیه سازهای سنتی است.

دیگر ویژگی این کتاب نیز دو زبانه بودن آن است. به عبارتی معنی پیشگفتار و فهرست کتاب، علاوه بر زبان فارسی به زبان انگلیسی هم آورده شده تا توضیحات مربوط به تکنیک‌های لازم برای پیانو نوازی ایرانی و نحوه کوک شدن ساز پیانو و همچنین نت‌نگاری استاد محجوبی برای غیر فارسی‌زبانان علاقه‌مند به موسیقی کلاسیک ایرانی قابل استفاده باشد. علاوه بر آن در این کتاب، در زیر عنوان فارسی هر گوشه، آوانگاری لاتین آن نیز آورده شده‌است.

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، طی مراسمی از بهار بر خوردار، مؤلف کتاب «ردیف پیانو استاد مرتضی محجوبی» به خاطر انتشار این کتاب به عنوان اولین و تنها کتاب از ردیف پیانو استاد مرتضی محجوبی که بعد از دهه‌ها این ردیف را به صورت مجموعه‌ای قابل استفاده برای عموم منتشر نموده، تقدیر کرد و با ارائه لوح تقدیری از سوی مدیر کل دفتر ثبت آثار، حفظ و احیای میراث معنوی از وی تجلیل نمود.

همچنین این کتاب از سوی سازمان میراث فرهنگی به عنوان مرجع در دو پرده «شیوه نوازندگی پیانو کلاسیک ایرانی» به شماره ثبتی ۱۴۱۰ و «شیوه نوازندگی پیانو ایرانی به سبک استاد مرتضی محجوبی» به شماره ثبتی ۱۴۰۹، پیش از این به عنوان میراث ناملموس در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده‌اند.

ادامه دارد

بنان، از نمونه‌های عالی موسیقی آوازی ایران است. زیرا صدای غلامحسین بنان دارای حالت و کیفیتی خاص بود که پیانوی مرتضی خان نیز همان حال و هوا را داشت. به ویژه اگر اشعار آواز هم از رهی معیری می‌بود.

صدای ایرانی از یک ساز اروپایی

اهمیت کار محجوبی در این است که باساز کاملاً اروپایی، موسیقی ایرانی را به خوبی می‌نواخت. این نحوه نوازندگی، خاص خود او بود و دقیقاً تأثیر یک ساز صد در صد اصیل و سنتی را در شنونده باقی می‌گذارد. بدین ترتیب، محجوبی یکی از پایه‌گذاران موسیقی ملی ایران به حساب می‌آید.

وی علاوه بر نوازندگی، چندین تصنیف و پیش‌درآمد و رنگ نیز تصنیف کرده‌است. تصنیف‌هایش پلی است میان تصنیف‌های عارف قزوینی و علی اکبر شیدا و تصنیف‌های زمانه‌اش. در کارش آثار قدما را مدنظر داشت، ولی اثر خود را به صورتی جامع‌تر ارائه می‌داد.

در این زمینه کافی است به تصنیف معروف او با مطلع «من از روز ازل دیوانه بودم» که با صدای غلامحسین بنان خوانده شده، اشاره کرد. لازم است ذکر شود که مصرع اول این تصنیف را خود مرتضی خان محجوبی سروده و باقی شعر از رهی معیری است.

موسیقیدانی که «نت» نمی‌دانست!

مرتضی محجوبی نت نمی‌دانست، ولی برای خود نت اختراع کرده بود که بی‌شباهت به خط سیاق نبود (خط سیاق علاماتی است در قدیم برای ثبت کردن وزن اجناس یا ارقام پول به کار می‌بردند). آن‌طور که در کتاب «چهره‌های موسیقی ایران» نقل شده، در این باره پرویز یاحقی به شاپور بهروزی گفته‌است:

«آهنگی در دستگاه شور ساخته بودم به نام «ای امید دل من کجایی» که از گلهای رنگارنگ ۱۷۲ پخش شد. هنگامی که به همه اعضای ارکستر، نت این تصنیف را برای اجرا دادم، مرتضی محجوبی از من خواست آهنگ تصنیف را با ویولون بنواز و او آن را با علایم ویژه خودش پشت قوطی سیگار همای خود نوشت و عجب این بود که این آهنگ را همان مرتبه اول از همه اعضای ارکستر بهتر و درست‌تر نواخت.»

ثبت ملی نت‌نویسی محجوبی

شیوه نت‌نویسی مرتضی محجوبی که شیوه‌ای کاملاً ایرانی است، به همت پویان آزاده به عنوان میراث ملی - معنوی ایران به ثبت ملی رسید. پویان آزاده در گفتگو با خبرنگار پایگاه اطلاع‌رسانی موسیقی ایران در این باره گفته است:

«شیوه نت‌نویسی پیانوی ایرانی مرتضی خان محجوبی توسط خانواده مرحوم «آذر میدخت» ملوک منصور» ملقب به «خانم رکنی» که به روایتی بهترین شاگرد استاد محجوبی بوده، به‌طور محضری در اختیار من قرار گرفت. این نت‌نویسی تماماً ایرانی است و بابت نویسی غربی کاملاً تفاوت دارد. در این شیوه، نوشتن

یکی از نخستین هنرمندانی که پس از تأسیس رادیو ایران از سال ۱۳۱۹ به بعد، به صف دست‌اندرکاران حوزه موسیقی رادیو پیوست، استاد مرتضی محجوبی، نوازنده چیره‌دست پیانو و سازنده بسیاری از آهنگ‌های ماندگار موسیقی اصیل ایرانی بود که در زمان خود از نواذر نوازندگی پیانو به‌شمار می‌آمد و صاحب سبک ویژه‌ای در ساختن آهنگ و نواختن پیانو بود. او به دلیل خلق و خوی ویژه‌ای که در رفتار خصوصی داشت، در میان هنرمندان به «مرتضی خان» معروف بود.

محجوبی، زاده ۱۲۷۸ در تهران واز بنیان‌گذاران موسیقی ملی ایران به‌شمار می‌رود که سال‌ها تکنواز پیانو در برنامه گل‌های رنگارنگ بود. وی فرزند عباس‌علی، معروف به ناظر بود که به دلیل وجود یک پیانو در منزلشان و آشنایی مادرش فخرالسادات با آن، به سوی این ساز جذب شد و بعدها برای تعلیم موسیقی به حسین هنگ‌آفرین، معروف به حسین خان «ر» سپرده شد.

آن‌طور که در باره او در کتاب «چهره‌هایی از پیشروان هنر و ادبیات معاصر ایران» نوشته‌اند، در ده سالگی هنگام کنسرت عده‌ای از هنرمندان در سالن سینما فاروقس، آواز عارف قزوینی را با پیانو همراهی کرد و بزودی سرآمد نوازندگان پیانو در زمان خود شد.

سبک مخصوص نوازندگی

محجوبی را در نوازندگی پیانو، یک نابغه دانسته‌اند؛ چرا که با وجود این که کوک کردن پیانو مدت زمانی وقت می‌گیرد، ولی مرتضی خان به هر پیانویی در هر محفلی می‌رسید، در یک چشم بهم زدن آن را کوک می‌کرد و سپس شروع به نواختن می‌کرد.

او از جمله نخستین نوازندگانی بود که به دعوت کمیسیون موسیقی رادیو در هنگام افتتاح رادیو به جمع نوازندگان پیوست و به سرپرستی دسته دوم ارکستر رادیو منصوب شد. مرتضی خان سال‌ها تکنواز پیانو در برنامه گل‌ها بود.

منصور یاحقی در این زمینه گفته است: «تمام سازها را که من گوش می‌کردم، آن‌جور که باید میزان کوک باشند، متأسفانه کوک نیستند. فقط یک نفر را دیدم که استاد بزرگی بود در موسیقی ایران، آن هم آقای مرتضی محجوبی بود که در کوک قیامت بود؛ یعنی از نظر سلفژ و صداشناسی، وقتی پیانو را کوک می‌کرد، برای تمام موزیسین‌ها درس بود.»

پیانوی مرتضی محجوبی، همراه با آواز

در آستانه ۲۷ شهریور، روز ملی شعر و ادب فارسی

• علی خوشه چرخ آرائی

شهریار، حافظ معاصر

بسیاری از موضوعات دیگر در حاشیه عشق؛ اعم از دریغ از جوانی از دست رفته، پیری و انزوای تنهایی، شکایت از ایام، شور و عشق به میهن خاضه عشق او به آذربایجان و ستایش قانون و آزادی در غزل‌هایش دیده می‌شود. اما آنچه قابل توجه و تعمق است، این است که عشق و ارادت شهریار به حافظ، عمیق و جدایی‌ناپذیر است. شهریار، حافظ را مراد، مقتدا، پیر، مرشد و الگوی خود در شعر و حتی در نوع نگرش به زندگی خود نام می‌برد. او نخستین قدم‌های خود را در شعر، بر جای پای خواجه رند شیراز می‌نهد، تخلص خود را از دیوان او به تفأل می‌ستاند و پس از آن که خود رهرو تیزگام این طریق نه چندان هموار می‌شود نیز خواجه را به عنوان چراغ‌دار و پیشوای خود از یاد نمی‌برد و در دیوان و دفتر او هیچکس به نام و اندازه حافظ ورد زبان او نبوده است. حافظ آن چنان در مرکز تداعی‌های شاعر جا خوش کرده که همه چیز و همه جا می‌تواند او را به یاد و ذهن شهریار آورد و اصلاً می‌توان گفت که حافظ در شعر شهریار آن قدر تکرار می‌شود که انسان حس می‌کند که او هرگز و در هیچ موقعیتی از یاد شهریار نمی‌رود تا نیازی به تداعی برای بازگشتن داشته باشد. اگر سخن از خدا باشد یا علی(ع)؛ اگر قصد وی وصل است یا هجران، اگر سخن از دیدار عزیزی است یا دوری از دل‌بندی و... حافظ هم یک پای صحبت است:

به شعر یار باد خواجه‌ام خاطر شبی خون شد
سپاهان زنده کن وز زنده رود باغ کاران پرس
گدای فقر را همت نداند تاخت تا شیراز
به تبریز آیی از نزدیک و حال شهریاران پرس

*****

باز امشب ای ستاره تابان نیامدی
باز ای سپیده شب هجران نیامدی
دیوان حافظی تو و دیوانه تو من
اما پری به دیدن دیوان نیامدی

*****

هنوز هست به گوشم، صدای سبحانی
که گوش جان شنود آن نوای روحانی
به خاک خواجه استاد ما چو می‌گذری
رسان سلامی از این کودک دبستانی
میزان تواضع شهریار در مقابل حافظ تا آن جایی
است که تقریباً در تمام ابیاتی که به مفاخره می‌رسد، در اوج سخن، از حافظ به بزرگی و همراه با ارادت یاد می‌کند، به دیگر عبارات، آنگاه که به درجه‌ای از خودستایی در شعر می‌رسد که به ستایش از خود می‌پردازد، باز هم از حافظ غافل نمی‌شود و در اوج فصاحت، در برابر خواجه تواضع و خاکساری می‌کند.

قند شعر فارسی، تا کاروان راند در آفاق
شهریار امشب مذاق حافظ شیراز دارد

است و نخستین درس‌ها را از پدر و نخستین تاثیرهای شاعرانه را از مادر و پس از آن از خرمن انبوه طبیعت و زندگی شیرین شاعرانه می‌آموزد و بدین‌سان داشته‌های تند و تیز و عاطفی‌اش غنی و غنی‌تر می‌گردد. شهریار، شاعر بزرگی است که در اکثر قالب شعر، کلک رانده و اشعارش را بر زبان جاری نموده است. او در قالب غزل، غزلسرای بزرگ است و بی‌شک او با غزل‌های خود، پس از چند قرن، جانی تازه به این قالب خوش‌شکل شعر فارسی بخشید، تا آنجا که می‌توان ادعا کرد که وی خلأ طولانی بی‌که با رفتن خواجه در غزل ایجاد شد که حتی شاعران سبک هندی با تمام ذوق و قریحه نازک خویش، موفق به پرکردن نشدند، پر کرد.

غزل شهریار، با عشق پرخوردهای خوب و دوستانه دارد. عشق او خون زندگی در رگ‌های خود دارد. اگر غم‌انگیز است یا شاد، گاهی با هجران قرین است و گاهی با وصل. بخشی از زندگی خود اوست که این از بزرگترین شاخص‌های ارزنده غزل‌های شهریار است.

شهریار، در غزل‌هایش، سادگی و نزدیکی به طبیعت کلام را معیار خود قرار می‌دهد و در اوج شیفتگی به صنایع لفظی و معنوی، هرگز در دام تصنع که گاهگاهی شاعران در آن محبوس می‌شوند؛ نمی‌افتد و یا کمتر می‌افتد. در اشعارش از اصطلاحات و ضرب‌المثل‌ها به وفور استفاده می‌کند. صنایع لفظی، اعم از اشتقاق، جناس، رد مطلع، طرد، مراعات النظیر، ترصیع و... که حکم زیب و زیورهای سخن را دارند، در اشعارش فراوان است. در تمام غزل‌هایش تخلص خود را که از دیوان حافظ به تفأل گرفته است فراموش نمی‌کند.

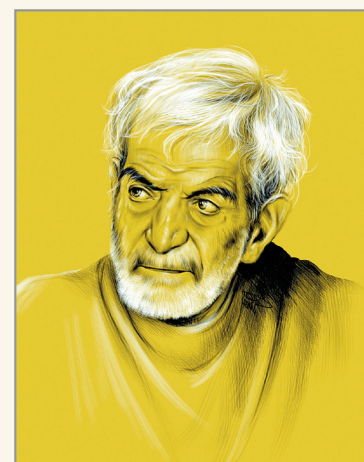
غزل‌هایش برای روزگار خود چیزی تازه و بدیع است، زبانی ساده و صمیمی دارد که گاه حتی با اصطلاحات عامیانه چاشنی می‌خورد. شور و حال و صمیمیت و سادگی و شیرین‌زبانی در غزل‌هایش موج می‌زند و بی‌شک او حال و هوای تازه‌ای را در غزل وارد کرد. به گونه‌ای که می‌توان گفت: اگر عنصری «مدح» را به جان کلام می‌بخشد و مسعود سعد «حبسیه» و ناصر خسرو «دین و حکمت» و خیام «شک و خشم و پرسش» و مولانا «عرفان» و سعدی «عشق و زندگی» و نظامی «داستان‌پردازی» و حافظ «عشق و عرفان و بیم و امید و شک و شکوه» را وارد زبان فارسی کردند، شهریار هم شاعری عاشق است که عشق و شوریدگی و دل‌بستگی‌های عاطفی، ویژگی شعر اوست و غزل‌های او همچون غزل‌های خواجه، دنیای رنگین عشق با همه ابعاد گوناگون آن، از دل‌بستگی و شیدایی، دیدار، جدایی، وصل، هجران، بیم و امید، کله و شکایت و... آکنده است، ضمن این‌که از تصنع و تکلف‌های رایج غزل گذشتگان دور است.

شهریار، در غزل‌های عارفانه‌اش، به ناگاه ترک تن می‌کند و روی دل با معشوقی می‌نهد که تنهایی‌اش از جاذبه‌های مقاومت‌ناپذیر اوست:

سال‌ها تجربه‌ها و آن همه دنیا گشتن
به من آموخت همین تکه و تنها گشتن
همه آمیخته با حیرت و رؤیای منی
تو چه می‌خواهی از این حیرت و رؤیا گشتن
فیض روح القدسم بخش و حفاظ مریم
بلکه، ما نیز توانیم مسیحا گشتن
چند پنهان شوی از دیده پری رخسارا
وز سویای دل و دیده هویدا گشتن
من بدین نکته رسیدم که بهشت موعود
هست در حسن تو، مشغول تماشا گشتن
قاف عزلت تو به من دادی و اقلیم بقا
تا توانستم از این قاعده عنقا گشتن
همه غزل‌های شهریار در حیطه عشق نمی‌گنجد.

سید محمدحسین بهجت تبریزی، شاعر معاصر ایرانی که در نزاهل ادب، او را به «شهریار» می‌شناسند، در ابتدای شاعری «بهجت» تخلص می‌کرد، اما بعدها به واسطه تفأل به دیوان حافظ و انتخاب بیت زیر، تخلص «شهریار» را برای خود برگزید:

دوام عمر و ملک او بخواه از لطف حق، ای دل
که چرخ این سکه دولت به نام شهریاران زد

او به واسطه شعر روان، راحت، دلنشین و پرجاذبه و دل‌پسند عوام و خواص، شهریار شهر سخن گردید و بی‌شک هیچ شاعری همچون او، از همانندانش مشهورتر و نامورتر نگردید که شاید دلیل شهرتش را باید در ذواللسانین بودن او جست‌وجو کرد. زیرا اشعار ترکی‌اش به‌خصوص «حیدر بابا»، دایره وسیع نام‌آوری او را گسترده‌تر و پهناورتر کرد.

نکته قابل توجه در زندگی و اشعار شهریار این است که در سروده‌های خود، از پدر و مادرش به کرات به نیکی یاد می‌کند و ذوق و قریحه‌اش را در ستایش آنها به کار می‌گیرد.

«پدرم از سفره گشودگان بود/ با ایل و با قبیله
مهربان بود/ از نسل خویان آخرین‌شان بود/ با رفتنش
زمانه زیر و رو شد... (منظومه حیدر بابا، بند ۵۷)
«تبریز، با دورنمای قدیم شهر/ در باغ بیشه، خانه
مردی است با خدا/... در باز و سفره پهن، بر سفره‌اش
چه گرسنه‌ها سیر می‌شوند... (ای وای مادرم)
«...انصاف می‌دهم که پدر رادمرد بود/ با آن همه
در آمد سرشارش از حلال، روزی که مرد/ روزی یک ساله
خود نداشت/ اما قطارهای پیرزاد آخرت/ اوز پی قافله‌های
دعای خیر... (منظومه حیدر بابا)

اگرچه پدر شاعر، بر تخت حرمت شاعر آرمیده است، مادرش هم در حیطه وسیع اندیشه و خیال او زنده و جاوید است و حتی در فراغ و درد، همواره او را بسان پرستاری در کنار خود می‌بیند که فرزند شاعرش را رها نکرده است.

«نه او نمرده است که من زنده‌ام هنوز/ او زنده
است در غم و شعر خیال من/ میراث شاعرانه من هرچه
هست از اوست/ کانون مهر و ماه مگر می‌شود خموش/
آن شیرزن بمیرد؟ هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به
عشق... (ای وای مادرم)

بی‌شک منظومه «ای وای مادرم»، نه تنها سوگنامه شاعر در مرگ مادرش نیست، بلکه ستایش‌ها، تکریم‌ها و تحسین‌های شاعر را درباره مادرش در بر می‌گیرد و باز می‌گوید و همچنین بیان و توصیف رنج‌ها و محنت‌ها و مصیبت‌های مادر شاعر بزرگ ایران است:

«هر روز که می‌گذشت از این زیرپله‌ها/ آهسته
تا به هم نزنند خواب‌ناز من/ امروز هم گذشت/ در باز و
بسته شد/ با پشت خم، از این بغل کوچی می‌رود، چادر نماز
فللی انداخته به سر. شهریار، فرزند چنین پدر و مادری

سینمای ایران

خاطرات اجتماعی استاد امین الله رشیدی در
عرصه آواز و موسیقی

يك عمر خاطره

۱۴۷

۲- کُلفت جوان

چو کلفت قهر کرد و رفت بیرون

صفای خانه می‌گردد عیان‌تر

شود ارزان‌تر و بهتر هر آن جنس

که تا او بود، هی می‌شد گران‌تر

ز بعد رفتن او، دستِ خانم

به کارِ خانه می‌گردد روان‌تر

قوی گردد زُنو فرزند ارباب

که می‌شد پیش از این هی ناتوان‌تر

دگر آقا ز فرطِ لاعلاجی

شود با خانم خود مهربان‌تر!

روزنامه توفیق

مطالب ما، درباره طنز و مطایبه هنوز به پایان نرسیده و برآنیم تا در پایان این بخش یادی کنیم از یکی از قدیمی‌ترین و بهترین و فراگیرترین نشریه فکاهی ایران یعنی روزنامه توفیق با عمر انتشار بیش از ۵۰ سال (از ۱۳۰۱ شمسی به بعد) و مؤسس و بنیان‌گذار آن، مرحوم حسین توفیق و فرزندان با ذوق مدیر آن، آقایان محمدعلی، حسن، عباس و حسین توفیق.

همچنین همکاران نویسنده و شاعر این هفته‌نامه که مطالب آن پس از انتشار، بلافاصله ورد زبان و مورد بحث و استناد اقشار مختلف اجتماع از عالی و دانی قرار می‌گرفت و به‌طوری که در شماره مخصوص سی‌امین سال انتشار آن (۲۲ آبان ۱۳۳۱) به صورت یک مجله ۱۶ صفحه‌ای که روی جلد آن با کاریکاتوری بسیار جالب و دیدنی از حسین توفیق به مناسبت ملی‌شدن صنعت نفت ایران چاپ شده است می‌خوانیم:

بزرگترین و نامدارترین ادیبان و شاعران آن زمان امثال ملک‌الشعرای بهار، پروین اعتصامی، دکتر مهدی حمیدی، علامه علی‌اکبر دهخدا، رهی معیری، دکتر رضازاده شفق، هادی رنجی، ادیب‌السلطنه سمیعی، محمدهسین شهریار، احمد گلچین منانی، باستانی پاریزی، ابوالقاسم حالت، ابوتراب جلی، پرویز خطیبی و ... که تصاویرشان در این شماره چاپ شده، با توفیق همکاری داشته‌اند.

گذشته از آن عزیزان گرانمایه، خوانندگان خوش‌قریحه و با ذوق نیز هر هفته به ذوق آزمائی پرداخته و اشعار و داستان‌های فکاهی خود را به آن نشریه می‌فرستادند و توفیق هم آن آثار را چاپ و بدین‌وسیله ایشان را تشویق و ذوق طنز و مطایبه را در آنها دامن می‌زد.

و اما شیوه و شگرد خوانندگان با ذوق توفیق، گذشته از اشعار فکاهی که خود می‌سرودند، تلفیق جالب و بامزه دو مصرع متفاوت از دو شاعر مشهور ایران یا آوردن یک مصرع از آنان و اضافه نمودن مصرعی دیگر از خود (به‌نظم یا نثر) بود که من تعدادی از آنها را در پنجاه شصت سال پیش در دفتری کوچک، بی‌نام یا با نام سراینده آنها یادداشت کرده‌ام و اگر چه ممکن است بعضی از آن سروده‌ها احتمالاً ضعیف یا نزدیک به ابتذال باشد و مورد پسند بعضی از طبایع بسیار (مبادی آداب) و سخت‌گیر قرار نگیرد، اما از لحاظ آن که نمایی از شوخی‌ها و مطایبات و طنزپردازیهایی رایج در دوره‌ای خاص و نمایانگر ذوق لطیف و نکته‌پرداز ایرانی است، با پوزش پیشاپیش در اینجا نقل می‌کنیم.

سفارت

باید ز خیانت اثری داشته باشی

تا سوی سفارت گذری داشته باشی

کم گو پدر بنده چنین بود و چنان بود

دور است که اصلاً پدری داشته باشی

آن روز برو در عقب دختر مردم

کز بهر تلافی پسری داشته باشی

خود را به یکی دکتر فهمیده نشان ده

شاید که تو هم جانوری داشته باشی!

(ابوالقاسم حالت)

ادامه دارد

● سید رضا صائمی

دربارهٔ «در جستجوی فریده»، نمایندهٔ سینمای ایران در اسکار

بازجستن روزگار وصل

و تاریخی اش راهی ایران می‌کند تا خانواده واقعی خود را بیابد. از اینرو مستند مورد صحبت، از یک تعلیق درونی قدرتمند بر خوردار است که با تعلیق‌های بیرونی آن که روایت این جستجوگری است، درهم آمیخته شده و مخاطب را با خود همراه می‌کند. این همراهی مخاطب لزوماً به دلیل جاذبه‌های جستجوگرانه مستند نیست، بلکه یک نوع همذات‌پنداری انسان‌شناختی است که در نسبت با مفهوم هویت شکل گرفته و مخاطب را پاسبای فریده و دغدغه‌هایش برای یافتن خانواده اش همراه می‌کند.

مستند در جستجوی فریده، از حیث مضمون و حتی شیوه روایت، به مستند زمانکو ساخته مهدی

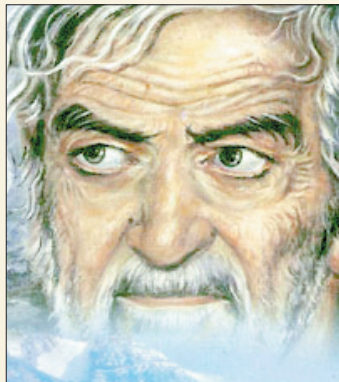
جستجوی ریشه‌های تاریخی و ملی هویت فردی برای هر انسانی به عنوان یک نیاز برای تشخیص طلبی فردی و انسجام درونی اش یک ضرورت روانشناختی است و تا زمانی که دچار حس گمشدگی و بحران هویتی نشویم، نمی‌توانیم اهمیت آن را درک کنیم.

برای درک این معنا می‌توانید به تماشای مستند «در جستجوی فریده» بنشینید. این فیلم، یک مستند جستجوگر است که با مفهوم هویت ملی و بومی گره خورده است. این مفهوم را در دو سطح و ساخت متفاوت، اما موازی با هم می‌توان در این مستند مورد بازنمایی قرار داد.

یکی هویت انضمامی که به ملیت فریده برمی‌گردد و مشخصاً درباره یک هویت خاص، یعنی هویت ایرانی او حرف می‌زند و دیگری هویت انتزاعی که در یک خوانش کلی‌تر، نیاز روانی انسان به ماهو انسان را به هویت و برساختگی‌های فرهنگی آن را آشکار کرده و آن را در یک قصه واقعی صورت بندی می‌کند.

فریده با آنکه در بین خانواده هلندی اش احساس خوشبختی می‌کند و زندگی آرام و مرفه‌ای دارد، اما یک خلاء درونی که شبیه به گمگشتگی و سردرگمی روانی است؛ او را آزار می‌دهد و در نهایت او را برای یافتن هویت اصلی

ادامه از صفحه ۴

یاد ایام قفس خوش که مرا

پر گشودند و دهن می‌بندند

پای گلچین توان بست ولی

نای مرغان چمن می‌بندند

نافه‌ی چین ز که جویم که پای

از غزالان ختن می‌بندند

این نکته هم قابل تذکر و بیان است که

شهریار علاوه بر غزل، در قالب دیگر شعری

از جمله «مثنوی» هم کلک رانده است. مثنوی

«افسانه شب» او تصویرهای متعددی است

از زندگی، تاریخ و طبیعت و انسان و همه‌ی

ارتباطها، از علی و از شب علی (ع) که با شب

الفتی رازآلود داشته است.

دایره تاثیر نیما بر شعر شهریار هم وسیع

است؛ به گونه‌ای که به نظر می‌رسد که شاعر

در یک دوره از زندگی شاعری خود، تجربه‌های

گونگون نیمایی را تکرار می‌کند.

در مقابل «افسانه نیما»، «دروغ بهشتی» و

در مقابل «ای شب»، «هذیان دل» را می‌نویسد

و بعدها که نیما به شعر آزاد با مصراع‌های کوتاه

و بلند می‌رسد، شهریار هم با تاسی از شعرهای او،

اشعاری در قالب آزاد می‌سراید که از قضا معدودی

از آنها از معروف‌ترین آثار او به شمار می‌آید.

ضمن این که شهریار هر چند از پیشنهادهای نیما استقبال می‌کند و آنها را به عنوان یک روش تازه در شعر قدیم فارسی می‌پذیرد، اما هرگز به عنوان یک مقلد تام و تمام تبدیل نمی‌شود و در اشعار نیمایی اش هرگز به دنبال تعبیرات پیچیده و دور از ذهن نیما روی خوش نشان نمی‌دهد.

شهریار قصیده هم می‌سراید، اما در قصیده‌های شهریار، بیشتر به یاد یاران و عزیزانی که اهل ذوق و ادب و شعر و هنر بوده‌اند برمی‌خوریم که این یادآوری و تعظیم و تکریم از نام‌آوران صرفاً به شاعران و برجستگان معاصر مربوط نمی‌شود که گاه شاعری از گذشتگان هم به ستایش و تحسین، یاد می‌شوند، قصیده‌هایی همچون:

«در بارگاه سعدی»، «رودکی» و «در بارگاه سعدی و حافظ» و دیگر شاعران که سراسر ستایش نام‌آوران ادب فارسی است، از این زمره است.

دیوان شهریار، تجربه‌های او در قالب‌های دیگر را نیز در بر می‌گیرد. شهریار «قطعه» بسیار سروده است، اما نه به معنای قطعه‌ای که سابقه‌اش را در ادبیات فارسی می‌خوانیم و نام‌آورترین آنها ابن یمین و انصوری و پروین اعتصامی است؛ بلکه قطعه‌های او اکثراً دو یا سه و چندبیتی‌اند و موضوعاتی همچون پند و عبرت‌آموزی و تجربت‌گویی، مناجات، سوگ و سوگواره و... را در بر می‌گیرد.

شهریار، اگر چه در میدان ترجمه هم پای گذاشته و از شاعر و یا نویسندگانی که پارسی‌گوی نیست، چیزی را به شعر گزارش کرده، باز هم دست پر برگشته است. فی‌المثل قطعه‌ای در فضیلت مولانا علی (ع) می‌سراید که اصلش از «جرجی زیدان» مسیحی است:

چه بودی اگر هر زمان چون علی

یکی زادی از مادر روزگار

ترازوی عدلی چنین مستقیم

ستون امانی، چنان استوار

مکارم، همان گونه آرام بخش

مواعظ، همان گونه روزگار

به مغز عظیمش همان عزم جزم

به کف کریمش، همان ذوالفقار

که بر کندی از سینه‌ی دوست دق

برآوردی از جان دشمن دمار

دیوان شهریار، بخشی هم به نام «رباعیات

و دوبیتی‌ها» دارد که در این قالب‌ها هم شهریار،

شاعر دنیای خویش است و قلمرو این شعرهای

کوته که همان قلمرو آشنای عشق و عرفان و

شیدایی است؛ گاه رنگ کامیابی دارد و گاه رنگ

حسرت و....

شهریار خود اهل موسیقی هم هست و ساز

می‌زند و موسیقی ایرانی را در حد صاحب‌نظر دقیق

می‌شناسد و در طول حیاتش علاوه بر مراده با

اهل ادب، با اهالی موسیقی هم نشست و برخاست

دارد و جذبه ساز و آواز و پرواز با بال موسیقی در

آفاق شور و شهود، از سوسه‌های مُدام زندگی او

بوده است و گوش به ساز و آواز هنرمندان بر جسته

سپردن، تنها کاری نیست که شاعر می‌کند، بلکه

او نیز خوددستی در موسیقی و ساز دارد و گاهی

غم دل خود را با ساز می‌گوید.

نالد به حال زار من امشب سه تار من

این مایه تسلی شب‌های تار من

ای دل ز دوستان وفادار روزگار

جز ساز من نبود کسی غم‌گسار من

در گوشه‌ی غمی که فراموش عالمی است

من غم‌گسار سازم و او غم‌گسار من

و در پایان باید گفت که شهریار و شعر شهریار،

بخشی از فرهنگ و هنر و ادب معاصر ماست.

شهریار، سراینده دوستی‌ها و آشنایی‌هاست. پس

بیاییم بر سرمایه‌های علمی و ادبی خویش بیاییم

و بنایم که در غیر این صورت باید بنایم و حسرت

همیشگی داشته باشیم.

تازه‌های کتاب

نیم‌نگاهی به يك مجموعه شعر جدید از سید حسن مدنی

کافه تنهایی

نخستین مجموعه شعر «سید حسن مدنی» شاعر نوپرداز که با «احسان» تخلص می‌کند، توسط انتشارات پرستوی سفید در تیراژ ۱۰۰۰ نسخه و با عنوان «کافه تنهایی» چاپ و به بازار کتاب شعر آزاد عرضه شده است.

او در این مجموعه با پرداختن به مضامین جاری ادبیات آزاد امروز و با بهره‌گیری از ایماژهای آشنا به ذهن، تلاش کرده است تا حد ممکن، خود را به مخاطب نزدیک سازد. آنجا که سروده است: نیازی به شال گردن ندارم کافی‌ست

دستانت را به گردنم بیاویزی او گاه به سراغ مضامین کوک شده و تکراری و قدیمی هم می‌رود، اما سعی دارد که آن مضمون هزار بار گفته شده را با رخت و لباسی تازه به زبان بیاورد. مثلاً در آنجا که می‌سراید:

من ماندم و یک گره کور از سبزه سال‌های دور تا به این سبزه

خمیر مایه اکثر قطعات آزاد او عاشقانه‌اند و شاعر تمام همت خود را به کار می‌گیرد که در این عرصه نیز عینکی متمایز و تازه به چشم بزنند. حتی یک عینک بارانی. در آنجا که سروده است:

از پس باران‌های پاییزی به تنهایی بر نمی‌آیم کجایی؟ تا چتری شوی....

تنهایی و اندوه نیز از دید بن‌مایه‌های قطعات کوتاه این شاعر است که به طرز ماهرانه‌ای در این فضا قدم و قلم می‌زند:

در این اتاقک تنها میان دود و سیگار خاکستر شدم، خاکستر...

برای سید حسن مدنی و راه درازی که در پیش دارد، آرزوی آینده‌ای پر مضمون تر و پار بارتر از این مجموعه داریم و در انتظار سروده‌های جدید او می‌مانیم.

نقدی بر کتاب شعر «سه گانه خاورمیانه» سروده «گروس عبدالملکیان»

دغدغه خواندن

● حمیدرضا شکارسری

و درست چند سطر بعد: جنگ‌ها روشن‌اند / و ماشین آتش‌نشانی نمی‌تواند / جنایت را خاموش کند شاعر در این موقعیت برای عدم تشتت ذهنی مخاطب از شگردی کارآمد سود می‌برد و آن لحن سوالی است. در بیشتر شعرهای «سه گانه ی خاورمیانه» مخاطب در هنگام خواندن آثار، مدام با سوال‌هایی مواجه می‌شود که او را در فضای شعر نگاه می‌دارند. تو چگونه می‌خواهی / قرن‌ها راه را / با یک تاکسی طی کنی؟ مگر چقدر عمیق / گریه کرده‌ام / که رودخانه‌ای کنار خانه‌ام خشک است؟ چگونه می‌شود / انسان را تعریف کرد؟ در این مواقع انگار شاعر بین خواننده و متن فاصله می‌اندازد و او را به عمل فعال خواندن و خوانش و تاویل متن و حتی به مشارکت در نویسش شعر فرا می‌خواند. خواستی که از ابتدایی‌ترین سطرهای کتاب یعنی مقدمه واره کتاب، خودنمایی می‌کند: «شعرهایی مستقل و پیوسته درست مثل انسان‌ها در هستی، مختار خویش و مجبور دیگران».

در کل اما می‌توان او را شاعری معناگرا و انتزاعی دانست که در پارادوکسی جذاب، اتفاقاً در این کتاب تصمیم دارد از رخدادها و حوادث جهان پیرامونش بسراید: از زندگی و مرگی جاری در بطن جنگ و عشق و تنهایی انسان در روزگار مدرن. پس شعری پرنوسان و پر از رفت و برگشت بین عینیت و ذهنیت حاصل این کنکاش و چالش شاعرانه است: تنم را با شعر بشوید / آخرین تلاش‌هایم را / از زیر ناخن‌هایم پاک کنید شستن تن با شعر از یک سو مخاطب را به متنی صرفاً زبانی و انتزاعی می‌برد و پاک کردن تلاش از زیر ناخن‌ها همزمان خواننده را به امری قابل رویت (حداقل در روستا خود) دعوت می‌کند. همچنین است نشستن مگس‌ها بر صورت و روح و حقیقت: مگس‌ها / بر صورت‌ها نشسته‌اند / مگس‌ها / بر روح‌ها نشسته‌اند / مگس‌ها / بر حقیقت نشسته‌اند از همین رو شعرهای این کتاب ساختاری یک‌دست ندارند و بیشتر انگار راهی هستند برای رسیدن به فرازهایی نامنتظره. نامنتظرگی انگار هدف «عبدالملکیان» در شعر است. حتی به قیمت اطبان و پراکندگی عینی / ذهنی.

این تکیه بر ناگهان‌های شاعرانه، شعر را پر می‌کند از قطعاتی کارت‌پستالی و به شدت جذاب که می‌توانند بدون حضور اصل شعر به زندگی مستقل خود ادامه دهند و به ذهن سپرده شوند. همین امر شعر «گروس» را به کی از محبوب‌ترین متن‌های ادبی در فضاهای مجازی این روزگار بدل ساخته است. فضاهایی که دریافت‌هایی انفجاری و کوتاه را می‌طلبد. از این منظر شعر او، گاه غزلی است با ابیاتی متعدد که هر کدام شاه‌بیتی هستند ماندگار؛ بدون آن که لزوماً کل غزل را به یاد بیاوریم: شب است / و آن که تاریکی را / با هزار میخ به آسمان کوبیده / انتقام چه چیز را از ما می‌گیرد؟ این سرایشی متکی بر توان مضمون‌سازی شاعرانه است. مضامینی که از فضای شعرهای کوتاه، بی‌اجازه بیرون زده و با مضامین بیرون زده دیگر دست به یکی کرده، روی هم ریخته و شعری نسبتاً مطول را خلق کرده‌اند. و او / که از پشت میله‌ها آب می‌خواهد / می‌خواهد / دندان‌ش را قورت بدهد

«این کتاب سه فصل دارد، اما آغاز فصل‌هایش مشخص نیست، هر جا که احساس‌شان کنید، آغاز می‌شوند.» این سطرها سرآغاز کتاب شعر «سه گانه خاورمیانه» (نشر چشمه - ۱۳۹۷) است. «گروس عبدالملکیان» خود زیر عنوان کتاب، بر روی جلد، درونمایه‌های اشعارش را مشخص می‌کند: جنگ، عشق، تنهایی. کاری که نه تنها معمول نیست بلکه بی‌سابقه است. این سطرها خواندن کتاب را به خواندنی فعال تبدیل می‌کند. هم برای تشخیص فصل‌بندی‌های کتاب و هم برای کشف درونمایه‌های به اجرا درآمده در شعرها. تمهیدی که بیشتر فرمالیستی به نظر می‌رسد تا مخاطب را در عمل خواندن به چالش بخواند. عملی که نباید راحت و بی‌دغدغه انجام شود.

***

پس «من احساس می‌کنم» در بخش نخست کتاب شامل ۱۴ شعر درونمایه‌های جنگ، عشق، مرگ و زندگی به کرات، همچون موتیوی پرسامد تکرار می‌شود. در بخش دوم شامل ۹ شعر درونمایه‌های عشق، مرگ و زندگی موتیوی پرسامدند و در بخش سوم شامل ۹ شعر درونمایه‌های مرگ و زندگی، تنهایی و شکست و خود شعر بیشتر تکرار می‌شوند. با تکرار درونمایه مرگ و زندگی در هر سه بخش، پررنگ‌ترین مفاهیم این کتاب را همین دو مفهوم می‌یابیم. «گروس» در برابر زندگی خلع سلاح می‌شود و به کرات از خود واژه زندگی بهره می‌برد تا از این درونمایه به اجرایی ذهنی و در واقع به خود مفهوم برسد. در برابر مرگ و عشق و جنگ اما به اجراهایی تصویری تر و تا حدی عینی تر و دراماتیزه‌تر می‌رسد: آنها / جایی برای زندگی نداشتند / ما / جایی برای مرگ هیچ چیز تکان نمی‌خورد / و اینجا / بیش‌تر شبیه عکس است تا زندگی باد می‌وزد / و معنا را از زندگی جدا می‌کند اما اجراهایی عینی: دستم / طوری که انگار از خداحافظی تراشیده باشند / در هوا سنگ شد تو مثل رودخانه‌ای ترک‌م کرده‌ای / من اما همان‌طور به اطرافم ادامه دادم / به خیابان‌ها، کافه‌ها، شعرها

مثل يك لوبیای سحرآمیز

|| سارا ناصر نصیر ||

تو نمی‌خواستی صدام کنی، اسم من از دهان تو در رفت عشق من گُر گرفت در جانت، بودم از جهان تو سر رفت اسم من این اپیدمی، این موج.... کم کم آمد نشست در جانت آمدی شعر خوب بنویسی، اسم من بر خطوط دفتر رفت من علیرغم میل تو هربار، توی این سطرها شنا کردم ماهی کوچک سیاهی که، از خودش اندکی فراتر رفت مثل یک لوبیای سحرآمیز، از خودت هم بلندتر شده‌ام ریشه‌هایم تنید در روح، ساقه تا آسمان آخر رفت باید از توی شعرهات مرا، وسط زندگیت بگذاری سرنوشت نوشته ات این بار، سمت یک عشق شعرمحور رفت شعر جادوی دوست داشتن است، با نگاهت بیا و جادو کن حس جادوگرانه می‌فهمد، قصه‌ای را که عشق از آن سر رفت

رباعی

|| علی عشایری ||

فریاد درون سینه‌ها در به در است از حنجره‌های گم‌شده بی‌خبر است شهری که سکوت از سحرش می‌بارد از صد شب بی‌ستاره تاریک‌تر است *** خورشید شوید یا که «من» را بکشید اندیشه آینه‌شکن را بکشید قبل از رفتن به جنگ با تاریکی شب‌های درونِ خوشتن را بکشید

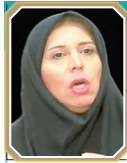

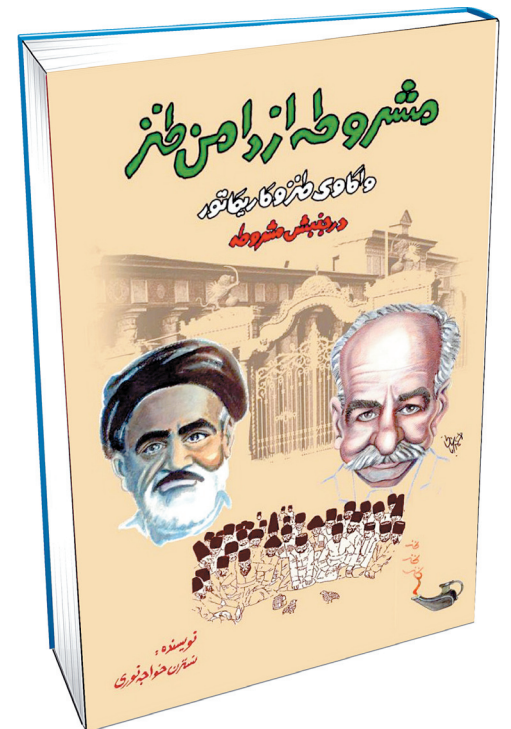
مشروطه از دامن طنز

• نسترن خواجه نوری

«مشروطه از دامن طنز»، عنوان کتابی است تحقیقی و پژوهشی در حوزه مطبوعات طنز معاصر که از سوی «انتشارات مؤسسه اطلاعات» روانه بازار کتاب شده است.

مؤلف اثر، «نسترن خواجه نوری» (که پدرش از پیشکسوتان طنزنویسی در مجلات توفیق و گل آقا است) و دارای مدرک دکتری در رشته روزنامه‌نگاری است، در پیشگفتار و مقدمه کتاب حاضر، چنین می‌نویسد:

از زمانی که بشر بیابانگردی را رها کرد و زندگی اجتماعی را پذیرفت، آزادی‌های فردی او محدود شد و به قوانین و مقررات اجتماعی گردن نهاد. این قوانین و مقررات گرچه در ابتدا می‌توانست امنیت و راحتی او را تا حدودی تأمین کند، ولی از آنجا که عده‌ای از این افراد نیرومندتر بودند و در داخل اجتماعات دست به بهره‌کشی و ظلم و ستمگری زدند و حاصل کار و دسترنج گروهی دیگر را به غارت می‌بردند، بی‌عدالتی و ستم آشکار شد و این ستمگری افراد منصف و آگاه و مردم‌دوست را بر آن داشت تا راه‌های مختلف افراد را از حقوق خود آگاه کنند و حقیقت و کرامت انسانی را تبلیغ نمایند.

یکی از راه‌های بیان حقیقت و استقرار عدالت، مطبوعات بود که میدان وسیعی از زشتی‌ها و زیبایی‌های جامعه و راه ستیز و مبارزه با نادرستی و کج‌روشی و خودکامی را نشان می‌داد.

بنابراین، مطبوعات به عنوان یک ابزار برنده و یک چراغ نوردهنده، همیشه در دست مبارزان و فراراه ستم‌یادگان قرار داشته است. به‌خصوص که مطالب آن در قالب طنز نیش‌دار بیان شده و ستمگر را رسوا و ستم‌دیده را شاد و امیدوار ساخته است و همین مسئله است که ما را بر آن داشت تا تأثیر این گونه‌نویس‌ها و روزنامه‌ها را در دوران مشروطیت مورد بررسی قرار دهیم. دورانی که بدون شک، یکی از پرحادثه‌ترین ادوار سیاسی و اجتماعی و ادبی این مرز و بوم بوده است.

در حقیقت هدف این نوشتار، شناسایی نقش کاریکاتور و مطبوعات طنز در تنویر افکار عمومی در دوران مشروطه است. اینکه نقش نشریات طنز را در علاقه‌مند ساختن عوام‌الناس به مطبوعات و سرنوشت سیاسی آنها روشن نماییم و بررسی کنیم که آیا فضای اختناق حاکم در آن زمان موجب رشد و شکل‌گیری نشریات طنز بوده است یا خیر و آیا نشریات طنز در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و ادبی توانسته است تغییراتی نوین ایجاد کند؟ با توجه به این اهداف و سؤالات نگارش این کتاب آغاز شد. امید است که برای دانش‌پژوهان به‌ویژه روزنامه‌نگاران و طنزنویسان و همه علاقه‌مندان مفید باشد.

یادم می‌آید آن روزها که بچه‌تر از حالا بودم، وقتی جلسات خانوادگی تشکیل می‌شد و یکی از بزرگ‌ترها مطلبی می‌گفت که به حرف راست کمتر شباهت داشت، یکی از افراد در جوابش می‌گفت: «هواشناسیه؟» و بقیه می‌خندیدند.

کمی که بزرگ‌تر شدم از پدرم پرسیدم: این اصطلاح هواشناسیه! چه معنی دارد؟ و اصلاً «هواشناسی» چه ارتباطی به حرف این و آن دارد، من که از این اصطلاح چیزی نفهمیدم!

پدرم خنده‌ای کرد و گفت: آن زمان که من بچه بودم و تخم‌مرغ چهل تا یک قران بود و رادیو تازه علم شده بود، یکی از برنامه‌های رادیو هم، پیش‌بینی وضع هوای کشور بود که به علت عدم تجهیزات کافی و خبرهای ضد و نقیضی که به برنامه می‌رسید، پیش‌بینی‌های هواشناسی اغلب غلط و گاهی درست برعکس از آب درمی‌آمد و مایه خنده و تمسخر می‌شد. به این جهت یکی از روزنامه‌های طنز آن زمان هر وقت در صحت خبری شک می‌کرد می‌گفت: هواشناسیه!

اما امروز بحمدالله والمنه از برکت رسانه‌های جمعی و اطلاعات ماهواره‌ای و تخصص و تجهیزات اداره هواشناسی، در مورد اخباری که به ما می‌رسد با جرأت نمی‌توان گفت «هواشناسیه».

به این جهت وقتی می‌گوید امروز هوای میناب با ۴۲ درجه بالای صفر و هوای اردبیل با سه درجه زیر صفر به‌تدریج گرم‌ترین و سردترین نقاط کشور بودند، آدم باور می‌کند و وقتی درجه حرارت «مسکو» و «لنینگراد» را با هوای «چاد و نیجر» می‌سنجد واقعا از این باور و دو هوایی این کره خاکی به عجب می‌ماند و پیش خودش می‌گوید ما یک کره خاکی که بیشتر نداریم چرا درجه حرارت آن این همه با هم تفاوت دارد. چرا کوه‌ها این همه بلندند و دریاها این همه گود. چرا فیل‌ها این همه بزرگ هستند و مورچه‌ها به اندازه مورچه! و یاد رودکی می‌افتد که گفته است خاصیت دنیا این است که کج و کوله و پست و بلند باشد، اگر این جور نبود، یک چیز دیگر بود و چون ذوق شعری هم داشت گفت:

هموار کرد خواهی گیتی را؟
گیتی است کی پذیرد همواری
گفتم پدر ببخشید، خیلی هم باید ببخشید، حالا که هواشناسی این همه راست می‌گوید و پیش‌بینی‌هایش بیش از ۵ درصد درست از آب درمی‌آید بفرمایید ببینیم این اطلاع از درجه حرارت نقاط جهان و جبهه‌های باد سرد و باد گرم و میزان بارندگی و ابری بودن یا آفتابی بودن هوا چه فایده‌ای دارد؟

پدرم گفت: اولندش اینکه تو با توجه به جو، حرارت پیرامونت را میزان می‌کنی و با جبهه‌های باد سرد و گرم از هر طرف که صلاح بدانی بادش می‌دهی و اگر هوا پس و ابری بود... و هزار و یک فایده دیگر.

این مطالب همیشه در ذهنم در جولان بود و وقتی قرار شد راجع به نقش و جایگاه مطبوعات طنز و کاریکاتور در تنویر افکار عمومی در دوران مشروطیت مطالبی قلمی گردانم! از خودم پرسیدم طنز چیست و کاریکاتور کدام است. این طنز از کی و چه زمان و در کجا و چگونه متولد شده و رشد کرده و معانی مختلفی به خود گرفته است. گفتم بهتر است از ذخیره استفاده کنم و از «هواشناسی» که از بچگی در ذهنم نقش طنز را بازی می‌کند بهره بگیرم.

به کره جغرافیایی نگاه کردم، دیدم آن را از نظر حرارتی به پنج قسمت تقسیم کرده‌اند که دو قسمت آن خیلی سرد است به اسم قطب شمال و قطب جنوب یا منطقه منجمده شمالی و منطقه منجمده جنوبی و دو قسمت آن معتدل است به نام منطقه معتدله شمالی و منطقه معتدله جنوبی و یک قسمت خیلی گرم است که منطقه حاره نام دارد. بهتر است به یک تقسیم‌بندی دیگر بگویم کره زمین از حیث میزان درجه حرارت به سه قسمت تقسیم شده است: مناطق منجمده، مناطق معتدله و منطقه حاره.

بنابراین همان گونه که درجه حرارت و شرایط طبیعی در کره خاکی متفاوت است، نوع گیاهان و جانوران و سلیقه آدمیان از سرزمینی تا سرزمین دیگر تفاوت بسیار دارد و ذوق و ادبیات و طنز و لطیفه و کاریکاتور هر کدام متناسب با محیط زیست و شرایط اقلیمی آنان است.

مثلاً وقتی به شعر عرب نگاه می‌کنیم یا به ادبیات صحاری عربستان و آفریقا توجه می‌کنیم، همه جا صحبت از شتر و ریگ روان و صدای کاروان است. همچنان که در حال حاضر یکی از جالب‌ترین مسابقات کشورهای عربی مسابقه شترسواری است که مراسم باشکوه آن از تلویزیون‌های مربوطه پخش می‌شود.

در حالی که این کار برای کسانی که مطالعات فضایی دارند و سفاین فضایی به هوا پرتاب می‌کنند، به هیچ وجه جالب نیست. یا وقتی به ادبیات کشورهای سردسیری توجه کنیم، ویژگی خاصی در آن می‌بینیم که فقط برای مردم آن سرزمین‌ها شناخته و مانوس است و برای دیگران چندان لطفی ندارد. بنابراین آن لطیفه و نکته طنزی که برای یک انسان سرزمین‌های سرد جالب است، قطعاً برای انسان سرزمین‌های گرم نه تنها جالب نیست بلکه اصولاً مفهومی ندارد.

از فرمایشات ما!

کار اضافی موجود بود! • رضا رفیع

موضوع بیکاری مال فقط دولت فعلی نیست. در دولت دکل گم کرده قبلی نیز وجود داشت. منتهی گاهی به روی مبارک نمی‌آوردند. گاهی هم فرمایش‌هایی می‌کردند که آدم شاخ در می‌آورد. مثلاً یادم نرفته که سال ۱۳۹۰ وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی آن موقع (که نخواستیم نامش فاش شود!)؛ طی مصاحبه‌ای شگفت و شنگرف، پرده از رازی بزرگ برداشته و اعلام کرده بود که: «برخی افراد بیکار نیستند، ولی حال کار کردن ندارند.»

در تأیید آن وزیر کار: به یک بنده خدایی گفتند: «بی زحمت آن قندان را بده دست من!»؛ پشت چشمی نازک کرد و گفت: «نیست!...» گفتند: «چطور نیست؟... آنجا کنارت روی میز است که!» سگرمه‌هایش را در هم کشید و گفت: «بله، کور نیستم؛ قندان هست، حالش نیست!» باری، همان ۸ سال پیش که ذکر خیرش شد، همین وزیر کاری که صحبتش به میان آمد؛ در ادامه عرایض واقعاً معقول خود با استناد به آمار و ارقام موجود اضافه کرده بودند که: «سال گذشته [۱۳۸۹] هدفگذاری

دولت، ایجاد یک میلیون و ۱۰۰ هزار شغل بود که بر اساس آمارهای ما، یک میلیون و ۶۰۰ هزار شغل ایجاد شده است.»

نتیجه‌گیری علمی: با این حساب خوشبختانه در آن سال عزیز، در حدود ۵۰۰ هزار شغل هم اضافه آوردیم که باید به مزایده می‌گذاشتیم! یادم می‌آید که آن موقع راستش ما اولش خیلی دو زاری مان نیفتاد که این یعنی چی؟... اما بلافاصله چند روز بعدش یک چیز دیگری شنیدیم که دو زاری مان خیلی جا افتاد. رئیس مرکز آمار ایران در آن زمان، در نشستی خبری اعلام کرد که: «در نحوه محاسبه نرخ بیکاری، هیچگونه تغییری صورت نگرفته و روش محاسبه اشتغال، همان استاندارد جهانی کار، یعنی یک ساعت کار در هفته است.»

تک مضراب: آها... دو زاری شما هم جا افتاد؟ آن هم بعد هشت سال!... اگر نه که قطعاً اشکال از دو زاری خود شماسمت. دستگاهتان را کارتی اش کنید که در این جور مواقع، به جای دو زاری، کارت بکشید. **بسته پیشنهادی:** باز هم یادمان می‌آید که همان زمان، با همین توضیفات که عرض شد و با عنایت به نحوه محاسبه نرخ بیکاری و ایضاً بی‌حال بودن بیکاران که در فرمایش‌های مسؤولان پاک دست آن دولت هاله‌دار نقل شد؛ همان موقع این موارد زیر از سر بیکاری پیشنهاد می‌گردد:

۱- حال دادن: بیکاران بی‌حال را بگیریم به زبان خوش حالشان را جا بیاوریم. ولو شده یک حال ساده؛ مثل این که به زبانی خوش و لطیف به آنها بگویم: تو برگ گلی، ناز خوشگلی... بی‌بی حال بشوی، ولمعلی!

۲- یارانه بیکاری: همانند بیمه بیکاری، به صورت یارانه نیز یک چیزی برای بیکاران احتمالی و فرضی در نظر بگیریم. فرض محال که محال نیست. خود اسم یارانه، کلاً آدم را سر حال می‌آورد. اگر چه خودش از ترکیب کلمه «یار» به اضافه «نه» درست شده است.

۳- افزایش امنیت شغلی: اگر چه بعضی‌ها که کار دارند، احساس می‌کنند که حال ندارند؛ اما هستند تک و توک کسانی که هم کار دارند، هم حال دارند؛ منتهی یک خرده‌ای ممکن است احساس امنیت شغلی نکنند. بالاتشیه مثل خود ما روزنامه‌نگاران همیشه در صحنه!... فلذا کمی تاقسمتی هم سعی کنیم ضریب احساس قشنگ امنیت شغلی را بالا ببریم. نمی‌دانم درست می‌گویم یا نه، که گفتند: ما ز بالا بییم و بالا می‌بریم.

۴- استراحت کاری: از آنجا که استاندارد جهانی محاسبه بیکاری، یک ساعت کار در هفته است؛ به غیر از تعطیلی خوب پنجشنبه و جمعه و غیره، باید سعی کنیم که هر چه بیشتر به استاندارد جهانی کار نزدیک شویم. مگر نه که باید جهانی بیندیشیم و محلی عمل کنیم؟... به نظر من، هفته‌ای یک ساعت کار کنیم، الباقیش استراحت. استراحت مطلق!

۵- صدور کار: چون در برنامه اشتغالزایی سال ۱۳۸۹ در حدود ۵۰۰ شغل اضافه آوردیم؛ منبعد اگر باز هم تکرار شد؛ می‌توانیم در راستای توجه به صادرات غیرنفتی، این مقدار کار اضافی را به خارج صادر کنیم. مثلاً چین با آن همه جمعیت احتمالاً بیکار زیاد دارد که احتمال نیاز زیادی به کار دارند. چه می‌شود که گاهی مواقع هم ما چین را با برخی صادرات گلچین مان غافلگیر کنیم؟!

